

PIK LV, Ч. 1

СІЧЕНЬ — 1998 — JANUARY

No. 1, VOL. LV

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LV,

СІЧЕНЬ

Ч. 1

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**Редактор англomовної частини — **Тамара Стадниченко**Мовний редактор — **Олена Бех**

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки**Марта Богачевська-Хом'як****Любов Волинець****Анна-Галія Горбач****Іванна Рожанковська****Ярослава Рубель** — член Екзекутиви СУА
для справ пресиАдреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор-бухгалтер **М. Оріся Яцусь**

Тел/Факс: (732) 441-9377

Річна передплата в США

Для членів СУА \$ 25.00

Для інших передплатників \$ 30.00

Поодиноке число \$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

ЗМІСТ

Богдан Стельмах. Щедрівка для всіх	1
С. Орлюк. На Софійській площі в Києві	1
Олена Гнідан. Боже, нам пам'ять верни	2
До 60-літнього ювілею Василя Стуса	6
Марта Тарнавська. На смерть Василя Стуса	6
Василь Стус. Київ	6
Леся Храплива-Щур. Для неї все найкраще	7
Надія Світлична. Збереження спадщини — село Угринів на Сокальщині	8
Людмила Старицька-Черняхівська. Пам'яті тридцяти	9
Р. Л. Хом'як. Посунься, панове	10
Ярослава Рубель. VII Конгрес СФУЖО	11
Вісті з Централі	15
Лідія Черник. Діти України вдячні Союзові Українок Америци	16
Our Life	
Marta Zielyk. "You are our Spark". The First Lady in Lviv	16
Taras Shevchenko. Winter	21
News from UNWLA Headquarters	22
Cooky's Corner	24
Христя Навроцька. Наше харчування	25
Дописи округ і відділів	26
Пожертви	30
Нашим дітям	34
Посмертні згадки	36

На обкладинці: **Мирон Левицький.** Йордан.On the cover: **Myron Lewusky.** "Eriphany".Ілюстрації **Зоряни Сохаської-Атлантової.**Illustrations by **Zoriana Sokhatska-Atlantova.**

OUR LIFE

VOL. LV

JANUARY

No. 1

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**English Editor — **Tamara Stadnychenko**Ukrainian Language consultant — **Olena Bekh**

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President**Martha Bohachevsky Chomlak****Anna-Halla Horbach****Iwanna Rozankowskyj****Jaroslawa Rubel** — UNWLA Inc. Press Chair**Lubow Wolynets**Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Business administrator: **M. O. Jacus**

Тел/Факс: (732) 441-9377

Annual subscription in the USA for UNWLA members ... \$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers ... \$ 30.00.

Annual subscription in countries other
than USA \$40.00 US currency.

Single copy \$3.00

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів,
статтей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були
поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріялів редакція не повертає, а також не веде листування
з приводу невикористаних матеріялів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати прислані матеріяли і ви-
правляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди
відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріялів з "Нашого Життя" дозволені за поданням
джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріяли просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою
"редакторів".

Кошти вироблення кліш покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і
прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National
Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, NY. 10003
ISSN 0740-0225

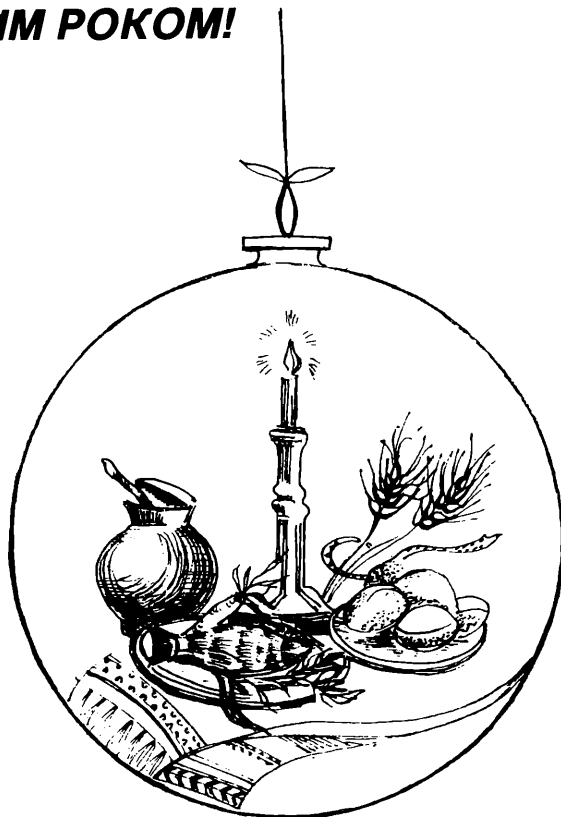
Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices.
(USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1998 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

БОГДАН СТЕЛЬМАХ

ЩЕДРІВКА ДЛЯ ВСІХ

Щедрий вечір! Добрий вечір!
Смерекова гілка,
Золотий горіх!

Щедрий вечір! Добрий вечір!
Зоряна щедрівка
І веселий сміх!

Щедрий вечір! Добрий вечір!
Одчиняє брами
Новорічна ніч!
Щедрий вечір! Добрий вечір!
Щастям і піснями
Сіє навсібіч!

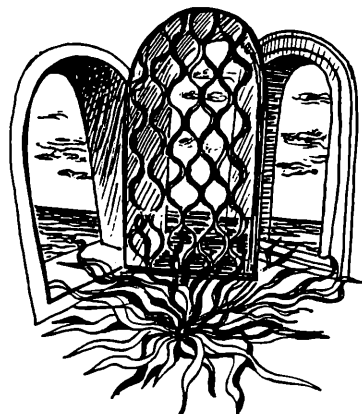
Щедрий вечір! Добрий вечір!
Пташці і дитині,
Зірці і бджолі!
Щедрий вечір! Добрий вечір!
Мир вам у родині!
Мир на всій землі!

(“Писанка”. Львів. “Каменяр”. 1993).

НА СОФІЙСЬКІЙ ПЛОЩІ В КИЄВІ

22 січня 1918 року

Хвилює радісний майдан,
У золоті свята Софія
Угору вироста, як мрія,
І горду булаву Богдан
Простер в майбутнє над юрбою.
Вже здійснено. Не мрія. Чин!
І в зриві мідяному кінь
Зривається, немов до бою.
Лунає дзвонів віщій спів,
Серця й простори він колише.
І нагло мовкне. Нагло тиша,
І в ній на крилах голубів
Пливають слова у безгоміння:
“Віднині Ти, Народе, знай,
Тобі увесь належить край.
Віднині вільна Україна!
Від моря Чорного аж ген,
Де б'ють Дніпрові джерела,
Через степи, де вольні села
Всміхаються в вінках вишень,
Від синіх узбережжів Дону,
Далеко ген до верховин.
Карпатських зворів, полонин,
Нехай не буде вже кордону!
Народ і землі всі — єдині,
Народні право і закон
Розбитий впав ворожий трон,
На свій здвигаєш волю нині”.
...Знов дзвін мідяним серцем б'є
Усім, усім ясніють лица,
Грушевський радісно сміється,
Навколо армія стає,
І враз гримить у небо: “Слава!”
По двох невольничих віках!
І булаву простяг Богдан
Туди, де родиться держава.

БОЖЕ, НАМ ПАМ'ЯТЬ ВЕРНИ!

Письменники України. В центрі Наталія Семанюк (третя праворуч) з Олесем Гончаром (четвертий праворуч).

Authors from Ukraine. Natalia Semaniuk and Oles Honchar (third and fourth from right).

У плеяді жіночих постатей, які визначають історію розвитку української суспільно-громадської думки, українського культурно-просвітнього руху від перших десятиліть до 70-их років нашого віку, Наталя Семанюк — одна із найяскравіших жінок в Україні.

Трагізм її долі полягає в тому, що для кількох поколінь її духовна спадщина, її роль в українській культурі, у пробудженні національної самосвідомості українців, у протистоянні русифікаторам, у вихованні національної гідності молоді за її життя не була належно оцінена, а після смерті, здавалося, забута назавжди. Навіть похорон, що припав на період маланчуківських репресій, проведений був поспішно-тихо, зі страхом перед уже мертвою Жінкою, невимовний біль за втратою якої, на думку зрусифіковано-здеморалізованої більшовицької влади, міг випитися у демонстрацію націоналістичних сил.

Послідовну (легальну і нелегальну) опозиціонерку більшовицьких урядів, Наталю Семанюкову не вшанували та й тепер не вшановують ювілеями. Та вона й не любила ювілеїв. Її вік був і залишається секретом, з яким лягла в могилу. "Я не люблю математики, до війська не йду, заміж не збираюся — чого людям рахувати мої роки?" — казала цілком резонно і вичерпала проблему. На неодноразовий запит д-ра Федора Погребенника про її рік народження для приміток до книги "Василь Стефаник у критиці та спогадах", в якій були вміщені і її спогади "З глибини мого серця", вона відповіла мовчанкою. Д-рові Ф. Погребенникові нічого не залишалось, як вчинити по-лицарськи — написати дату народження "на око".

Запам'ятався один епізод. Я приїхала до Н. Се-

манюкової в понеділок. У всіх музеях Союзу — вихідний. Та не в музеї Марка Черемшини, двері якого для відвідувачів були відчинені в будь-яку пору доби. Незмінною господинею, що приймала всіх екскурсантів, була, звичайно ж, пані Наталя, для якої музей став її духовним світом, її дітям. Вона леліяла його, пестила, збагачувала, популяризувала — без утоми, без претенсій, без скарг. Це її зусиллями музей пережив панування різного штибу генсеків-секретарів: параноїків, алкоголіків, політичних повій та інших покидьків суспільства, ставши якщо не єдиним, то одним з дуже небагатьох центрів української культури, в якому, як у храмі, легіони людей очищалися, "згадували", хто, яких батьків і чиї ми діти. Та про це буде ще мова, а тепер вернімося до того весняного дня, коли приїхали до музею відвідувачі з санаторії.

За відсутністю екскурсовода, екскурсію провела я. У 5-ій залі експозиції з хвилюванням чекали дружини письменника, його Музи і товариша. Наталя Семанюк затримувалася. Як з'ясувалося, вона підготувала в'язанки різних трав, принесла в залу і тепер розповідала, як їх варити, коли і в яких дозах заживати. Робила це професійно, оскільки після смерті чоловіка закінчила спеціальні однорічні курси лікування травами й організувала пансіонат "Марко Черемшина" у Ворохті, звідки, власне, й були відвідувачі.

Може, згадки про ті далекі роки викликали у неї приємні асоціації, може, її чутливе серце надавало її словам магичної сили, а може... хто то годен знати? Перед нами стояла Жінка — одухотворена, маєстатична, благородно вродлива і... молода.

Її м'який погляд, оксамитовий тембр голосу, манера говорити, що зразу зачарувала, аж ніяк не єдналися з

усвідомленням, що перед нами стоїть сучасниця класиків минулого століття — І. Франка, В. Стефаника, Л. Мартовича, О. Кобилянської, Н. Кобринської, В. Самійленка, дружина Марка Черемшини; що ця Жінка спілкувалася з найчільнішими людьми України, Європи, світу; що перед нашими очима — краща з кращих дочок українського народу, жива історія його.

— Пані Семанюкова, — не втрималася одна із екскурсанток, — скажіть, будь ласка, скільки Вам років?

Я затерпла від нетактовності відвідувачки і від такого ігнорування неписаного табу, на порушення якого не насмівся б навіть ніхто із близьких.

Пані Наталя не прореагувала ніяк на те запитання, та відвідувачка явно не хотіла залишати музей, не задовольнивши своєї цікавості.

— Наталіє Василенко, — звернулася ще раз, — будьте ласкаві, скільки Вам років?

Пані Наталія обернулася до надто допитливої і поблажливим тоном сказала:

— Доньцю, жінку не запитують, скільки їй років. Жінка має стільки років, на скільки виглядає.

Завжди говорила афоризмами, які цитували П. Тичина і М. Рильський.

Як і кожний непересічний талант, пані Семанюкова була і чулася молодою — майже до смерті, бо де талант, там нема ні старости, ні хвороби, і сама смерть наполовину. Вона і хворіла не так, як усі, і померла, як Праведниця: увечорі заснула і не прокинулася вранці, не доживши до столітнього ювілею чоловіка три місяці (1874).

Вона була в усьому незвичайна. Все, до чого доторкалися її добрі руки, її безмежно щедре серце, її світлий розум, облагороджувалось, світлішало, набирало осмисленої ваги. Талант завше виявляє свою силу, своє багатство, свою розкіш. Талант невтомний. Як той мітичний Антей, він володіє невичерпними силами великої душі, а замість матері-землі припадає до свого обдарування: тонкої душевної організації, інтуїції, інтелекту, до цілого комплексу своїх природних духовних сил, до свого голосу. Голос пані Наталії мав дивовижно широкий діапазон.

Педагог-просвітителька, блискуча піаністка-імпрівізаторка, письменниця, журналістка, громадсько-культурна діячка, незмінна директорка музею Марка Черемшини від дня його заснування (1949) до її смерті (1974), патріотка. Жінка-оркестра, голос якої ерихонською трубою звучав у вухах тих, від кого залежали долі репресованих, вимушених емігрантів; притулок репресованих більшовиками родин письменника В. Хроновича, художника Я. Лукавця, письменниці О. Дучимінської і їм же ність числа; присвоєння імені Марка Черемшини теплоходів, що плаває по Дніпрі; найповніше видання творів чоловіка, спогадів про нього, "Путівника по музею"; регулярне відзначення ювілею Марка Черемшини (і не тільки) — все це за тих часів потребувало неймовірної мужності, таланту, фізичних і моральних сил.

І ця Жінка володіла ними. Не вагаючись, витрачала їх на українську справу, добре усвідомлюючи, що пришивдуше таким темпом свій кінець.

Влітку 1971 року дві родини зі Львова приїхали до Косова, де пані Семанюкова традиційно відпочивала,

щоб привітати її з 80-річчям. Вона не повірила. Гості, що організували з ювіляркою школи, пригадували рік за роком і переконали її в цьому. І це було фатально.

Вона жила поза простором і поза часом. Тепер її вернули в буденно-земне коло, до якого такої цільній, багатій, волелюбній натурі годі було пристосуватися.

З Косова вона повернулася якась пригнічено-розгублена. Зібрала музейну раду і, на здивування всіх, оголосила:

Шановне панство, мені вісімдесят!

— ???

— Порийтеся у головах і знайдіть хоч одну, не кажу в Україні, а в цілому Союзі, хоч одну людину, аби дожила до такого віку і не була жодного дня на пенсії?

Такої людини не знайшлося. Тарас Франко значно поступався їй.

— Мене треба берегти, чи ні?! Ірино, пиши до Зінковського в протокол: то я маю думати за лямпочку, що в коморі не горить, і ворота, що зсунулися з завісів?!

Відтоді її, очевидно, переслідувала та цифра прожитого життя. Панічно боялася, що її звільнять, вірніше пішлють на пенсію. Восени того ж року прислала мені телеграму, що її вже звільнено. Я негайно приїхала в Снятин, попередньо залагодивши справу в міністерстві.

І зараз бачу її — рідну, білу, як лебідка, із засумованими лагідними очима і розбалюваною душею. Я замилювалася її сивиною, що на тлі великого вікна в канцелярії музею виглядала німбом.

— Пані Семанюкова, — сказала я, — не фарбуйте більше волосся. Сивина так личить Вам!

— Та певно, що ні. Для кого? Для Петра?

— Для якого Петра?

— Для святого, зрозуміло.

Мені стало страшно і до болю жаль. Це вимовляли уста Жінки з вишуканим естетичним смаком, Жінки, яка рік тому просила мене принести в лікарню бігуді, щоб накрутити волосся, і каблучку, аби в цих лікарняних умовах не показуватися як-небудь на люди. Тепер була байдужа до свого вигляду. Її цікавило тільки одне: директор вона чи не директор?

Мені довго довелося переконувати пані Семанюкову, що вона директор і довіку ним буде, аж поки не знайшла поважного аргументу. Принесли якраз пошту і на кожному конверті було вказано "директорові". В її сейфі була печатка. Сумнів розвіявся. Бо який директор без печатки? Пані Наталя вийшла з того шокового стану, але свого природного стану душі уже не мала.

Була альтруїстка до саможертвності і вирішувала тисячі проблем: громадських та індивідуально-особистих, значних і маловажних, великих і дрібних. Зрештою, для неї не існувало особистих, маловажних і дрібних справ, коли вони стосувалися близьких їй людей. Відчувала глибокий порив до фанатиків своєї віри. Казала: "Люди, що мають якусь міцну ідею в своїм житті і діяльності, варті поваги, пошани і підтримки". Була переконана, що всяка нація, котра хоче підвестися з колін, мусить насамперед підвестися духом, має видати з себе нову людину, самоудосконалену, тверду, принципову і безкомпромісну, коли йдеться про святая святих — інтереси України.

Формуванню такої людини присвятила вона 60 літ

плідної праці. Мало не кожний день зі Снятина в усі куточки світу летіли її листи з незмінним зачином: "З шумом карпатських смерек та гірських потоків, із звуком верховинської трембіти..." до високопоставлених державних діячів, коли йшлося про потребу вшанувати у всенародному вимірі славетну людину, поставити пам'ятник чи меморіальну таблицю, створити музей чи оздобити в гуцульському стилі одну із станцій Київського метро; до діячів культури і мистецтва, коли йшлося про видання наукових книг з медицини, історії, мистецтва, літератури, автори яких не могли самі пробитися у світ через свою "політичну неблагонадійність"; до викладачів університетів Києва, Чернівців, Львова, Одеси, Харкова і майже всіх студентських міст України, а часом і Москви з проханням прийняти, підтримати, пособити талановитій дитині — своєму похресникові, як вона називала підопічаних. Її "похресників" і "похресниць" вистачило б на комплектацію всіх факультетів Київського університету. У переважній більшості вона не помилялася, хоч... у кожному правилі є виняток...

Її ніхто не відмовляв... Не смів... Могли не задовольнити клопотання, але відмовити — ні. Навіть тоді, коли йшлося про проскребованих, "ворогів" чи "націоналістів", скажімо, про Святійшого Андрея Шептицького, спогадами про якого ділилася відверто-правдиво. Добилася видання книги з народної медицини д-ра В. Кархута, який після 15-річних концтаборів за те, що був особистим лікарем А. Шептицького, з допомогою п. Семанюкової дістав прописку, роботу і помешкання; місяцями перетримувала у себе політичних в'язнів, котрі, відбувши покарання, поверталися без засобів на існування, без паспортів, а також безпритульні і безперспективні.

Вона, як героїня Стефаникової новели "Вовчиця", "всіх блукаючих, всіх бідних, всіх нещасливих зодягала і кормила зі своєї бідної долоні". Для всіх ставала ріднішою за матір, бо не зважала ані на людські пересуди, ані на офіційні заборони. Заради них нехтувала своїм спокоєм і безпекою і, віддаючи їм своє серце, не просила нічого взамін.

Її викликали в урядові установи, умовляли, загрожували, але були безсилі хоч на йоту змінити чи похитнути її позицію. Виходила переможцем. Кожний раз. Горда. Незалежна. Велична. Сильна.

З висоти свого духу вона дивилася на них, як на пігмеїв, як на помилку природи, як на кару Господню за гріхи народу, що не скористався історичним шансом стати державним. Її громадянський голос зазнав найрізноманітніших модуляцій, але ніколи, ні за яких обставин, у жодному реєстрі не звучав фальшиво.

Сильний — він давав міць слабим.

Чистий — змивав поліпи з душ забруднених.

Ніжний — розм'яксував серця задубілих.

А нині власниця його, наче бранець, що "на чужій землі шанує Бога, нікому не відомого в країні" (Лєся Українка). Жінки, єдиною заслугою яких є те, що вони були коханими чи дружинами своїх прославлених чоловіків, попали в реєстр О. Лугового "Визначне жіноцтво України" (1994), Олєся Зозулі "Жінки в історії України" (1993), а про Наталію Семанюкову — ні словечка. 22-ий

рік мовчить, без слів. Спілка письменників України. Так, Вона не була її членом, хоч, при бажанні, дуже легко могла ним стати. Та для неї непринятною була сама думка про вступ у будь-яку спілку комуністичного режиму. Але те, що вона спілкувалася з найчільнішими людьми — письменниками, артистами, скульпторами, ученими, що відгукувалася на кожний ювілей українських діячів виставками в музеї, телеграмами, віншуваннями-нарисами у пресі, що була адресатом П. Тичини і М. Рильського, Н. Кобринської й О. Кобилянської, І. Вільде і А. Турчинської, М. Рудницького і М. Возняка, М. Зєрова і А. Музички, О. Гончара та І. Гончара, — чи вже це одне не є великою заслугою, вартою згадки про людину хоча б раз у сто літ?

Подивіться, нині суцї панове письменники старшого покоління, у своїх архівах ви обов'язково знайдете листівку-вітання з нагоди якогось свята або виходу вашої книжки, чи листівку-запрошення на якийсь захід у музей, чи листівку-співчуття; нововидану книжку Марка Черемшини, "Путівник по музею", її спогади, чи щось інше.

"Зворушений цінною посилочкою, — писав Н. Семанюковий славнозвісний Іван Гончар. — Спішу висловити Вам свою радість і задоволення. Ваші два маленькі гуцульські хрестики є першим поповненням гуцульських металевих оздоб моєї колекції, яка була викрадена невідомим злодюгою, який украв у мене чотири гуцульські хрести та два хрестики княжих часів.

Працюю зараз над роботою "Рідна мати". Недавно закінчив Залізняка та Гонту для пам'ятників на їх Батьківщині..."

У час тотальної русифікації, коли сто українців угідливо підлаштовувались під одного росіянина, щоразу чинячи глум над рідним словом, пані Семанюкова несла в усі куточки світу його красу, мелодію й багатство, мимоволі привертаючи до нього все нових неофітів-українофілів.

Скільки віри вселяв її голос зневіреним, надії — безнадійним! Скільки гармонії, краси вносив він у цей страшний, розстроений більшовицьким хаосом, збожеволілий світ! Скільки українців, заснулих летаргічним сном, пробудив, скільком талантам пробив дорогу!..

Голос патріотки-письменниці, художній талант якої визнавали Ю. Яновський, П. Тичина, М. Рильський, Рудольф Гулька, П. Атанасов та інші, до смерті не втрачав ні чистоти, ні сили, ні значущости. Її книга спогадів "Співець Гуцульщини" тричі перевидавалася і була зустрінена читацькою громадськістю і професіоналами із захопленням: "Перш за все, мушу зробити великий комплімент щодо книжки, — писала Ірина Вільде. — Чудово. Просто так чудесно написана! Хай там редактор виправив нашу мову галицьку, хай щось викинув, але ж задум, композиція — все це Твоє і тільки Твоє! Слухай, з такими здібностями варто подумати, чи не прихилитись Тобі серйозніше до літератури..."

"Срібна та злата Молодичко, — ділилась враженнями про книжку захоплена О. Дучимінська, письменниця, близька приятелька О. Кобилянської, Н. Кобринської, І. Блажкевич, багаторічний в'язень сталінських ГУЛАГів за підозрінням у причетності до вбивства Я. Галана. — Слова Твої такі милі та ясні, так немов би ми

свічку засвітив! Любоко файна! Так ми по Твоїм дарунку стало чудно-добре! Забурлило в душі, зашуміли гори, заговорив Черемош, зітхали степи, а на них начіпляні зразки власної крові-живиці... Запахли трави, застрибали коники, он ці маленькі, дзелененькі, що родяться в травах...

Молодичко, люба файна, то-с ми дарунок зробила, то-с ми душу звеселила!..

Тривала-с би, любко, за це!"

Крім книги спогадів "Співець Гуцульщини" Наталя Семанюк — авторка пари десяків спогадів, нарисів, есеїв про видатних людей — В. Касіяна, В. Стефаніка, М. Парашука, Р. Гульку та багатьох інших; її епістолярій кількісно може зрівнятися з епістолярієм П. Куліша чи І. Франка, а за художньою силою хіба що з О. Кобилянською чи В. Стефаніком. Ось кілька зразків.

27 серпня 1965 року несподівано й короткочасно відвідав музей О. Гончар. Семанюкова схотіла гідно зустріти видатного письменника і повідомила вчителів школи. "Чекали на вас три години зранку. На Вас чекало багато молоді, вчителів, громадян, та через спізнене повідомлення прийшли вітати Вас з розкішними букетами квітів, коли Вас уже не було. Були б засипали Вас квітами.

Вас очікували і чічки з черемшинівського городчика — м'ята, рута, васильки й улюблені чорнобривці, аж до чудових троянд та оспіваної калини, все було відібране мною і в двох букетах зв'язане для Вас...

Я так розгубилася, як пригадала собі, що в городчику, сумуючи, очікують наші квіти, а Вас вже не було...

Тому передаємо зараз Вам, дружині, доні і Юрчикові букет нашої калини — з найкращими побажаннями".

Її листи вертали віру в людей і в себе сердечній приятельці Лесі Українки — Антоніні Макаровій, що доживала свій довгий вік у самоті та цілковитій немочі — осліпла, оглухла, напівпаралізована й ... забута: "Я не знаходжу слів, щоб висловити Вам усім свою безмежну та глибоку дяку за Вашу увагу і лист до мене, — писала, зворушена до сліз А. Макарова 25.1.1957 р. — Я зовсім самотня. Через мою страшну глухоту не знаходиться людей, які б згодилися принести жертву — балакати з такою глухою, як я. 17 місяців я лежу тяжко хвора, зовсім самотня, бо не маю ніяких родичів, у страшних муках і ночі проходять дуже важко. Я не можу й хвилини спати, тільки іноді складаю жалюгідні вірші, примірник яких висилаю й вам на спомин".

Через три місяці листування А. Макарова, не вірячи й далі, що на світі існують такі люди, пише: "Я не можу висловити, як це мене схвилювало: ця увага до мене, такої нещасної, тяжко хворої і зовсім, зовсім самотньої. Я з великою цікавістю читаю Ваші прекрасні, чудові листи. Ви близькі мені душею і мені, читаючи Ваш лист, здається, що ми з Вами давні друзі. Тільки розділила нас відстань, яка перешкоджає бачитись і розмовляти по душі".

До смерті, що наступила 1962 року, регулярно, величезними буквами писала їй листи, кожний раз наголошуючи на тому, що життя Антоніна Макарова прожила гідно, чесно і принесла велику користь народові: "Ви принесли в жертву себе цілу, свою молодість, енергію, працю, ентузіазм до шкільної справи зокрема. Та це не

пропадає — вічно буде жити в народі... Хай весна принесе Вам, дорога Антоніно Семенівно, подих тепла сонця, аромат фіялок, щебет пташок та дасть сили, а з нею і охоти до життя. Воно таке цікаве, — кожного дня щось нове, гарне дає, а ми Вам про ці новини оповідастимемо листами, а Ви слухатимете, як чудесної казки. Добре?

А коли до Вас перед віконце повіє вітерець з нашого Покуття, тоді складайте гарні стрічки зі свого минулого. Ви так гарно і ніжно вмієте писати — така Ви, Антоніно Семенівно, ніжна і молода духом жінка, що подай, Боже, нам таких побільше — а яке ж багатство душі у Вас!"

Багатьом письменникам Наталя Семанюк була радником, першим критиком і надхненням. Їй присвячували свої книги, з нею ділилися творчими намірами: "Радію, що Ви вже, вуйночко — читаємо в листі — дуже та й загорались на своїм газдівстві. Мені так кортить пожити все літо в рідних селах та серед гуцулів, аж страх, — писав П. Козланюк. — Мой, мой, як же я си відбив від свої фамілії у цьому остогидлому Ильвові! Ади, став такий гордий шандар та й уже до своїх людей не кортить. А пес би ми губи лизав, як спанів оцей Козланюк з Перерова! Але, найко, най він си покаже десь коло церкви або в читальни... Вже му люди скажут та скажут, як не шінувати цей стан, звідки-с узявси. Гей, таже то чорний воріг — і то дивився би день і ніч на таку милу красоту, як наша Гуцулія, а він сидит каменем коло гроби в місті, Бог би го побив...

Виходить і дійсно таке. Та я вже завізьмуся. Закінчу оце зимою "Юрка" ("Юрко Крук") і на те літо буду вільний, мов птах. Тоді й погуляю опришком по наших горах і долах..."

Поезією в прозі називала листи п. Семанюкової Ірина Вільде. І мала підстави. "Твого листа, якого не можу назвати інакше, як поезією в прозі, перечитала і довгий час була під його враженням. Мені приємно, тим приємно, що я внесла якусь розмаїтість у Твоє "тюремне" життя. Знаю, що Твоє здоров'я з кожним днем стає твердше на ноги, і саме тому маю моральне право мріяти про літо і якусь збірку, хоч невеликою компанією, прогульку в Карпати. Хоч би до мене на дачу в Яремче. Хоч дім ще не викінчений, але дах над головою є і під голову щось знайдеться. Жаль мені великого таланту Черемшини, що не розумів своєї молоді, поетичної жінки і затроював собі життя ревнощами. А втім — чи такі зовсім безпідставними? Його жінка подобалась усім мужчинам, які тільки стрічались на її дорозі, бо не могла не подобатись, а цього досить, щоб починав гризти хробак ревнощів. Я десь читала такий вірш... Я сонцю заздрісна, воно гріє на тебе, я заздрісна вітрам, які тебе пестять...

А я хіба не ревнувала у своїй юності?! Його до скрипки?! Час утікав, наставав вечір, ми мусли розходитись (лямпа на стіл — панна в хату), а він грав і грав... гаяв той час, який мені належав... мені, а не музиці...

Готую збірку мініатюр, і хочу, і думаю про те, щоб подарувати їх Тобі, а не кому іншому, бо Ти, саме Ти, зрозумієш речі, приховані для інших. Цілюю Тебе всім серцем. Твоя Вільде".

60 літ працювала Наталя Семанюкова для блага

України, ставши незмінним донором національного духу. Її тісні зв'язки з колишніми музеями Союзу, Європи й Америки, з редакціями багатьох українських часописів, найчільнішими людьми нації могли би стати предметом дослідження докторських дисертацій. Вони відкрили б чимало корисного філологам, філософам, історикам,

культурологам, політологам, особливо керманічам національно-демократичних сил. 60 літ будила сонних і письмом і словом, ставала сама на прю з більшовицькою системою, щоб зберегти для суспільности десятки письменників, художників, скульпторів, артистів, учених, до смерти не переставала дбати про українську культуру.

ДО 60-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ ВАСИЛЯ СТУСА

Чи був би Стус щасливий в іншому суспільстві, поза колючими дротами малої й великої зон? Мабуть, ні. Звичайно, він не був би запроторений до "виправнотрудових колоній", ніхто не конфіскував би його поезій, не наглядали б кожний його крок. Але досконаліх суспільств нема, і поетове серце кровоточило б на кожную особистолюдську й національну несправедливість і будувало б пекло для самого себе. Така вже Стусова вдача, така, можливо, й місія поета, кожного справжнього поета.

Юрій Шевельов

МАРТА ТАРНАВСЬКА

НА СМЕРТЬ ВАСИЛЯ СТУСА

Не перебільшуйте важливости поетів!
В Америці, наприклад, хто їх знає?
Малий школяр назве вам президента,
зірок екрану, славних бейзболістів —
чи знає він поета хоч одного?
Пізніше, може, юним гімназистом
у школі прочитає про Шекспіра
і, може, вивчить на завдання вірш...
Якщо він технік, медик чи правник,
то і пізніше, в університеті
поезія йому буде чужа,
і він адвокатом чи лікарем не знає,
що Вітменовий міст на Делавері
у небо виріс із листків трави...
Не перебільшуйте важливости поетів!

І парадокс: стоїть потужна сила,
що запускає кораблі у космос,
що дулами ракет континентальних
лякає мирний люд на святі миру —
імперія від заходу до сходу
з форпостами на всіх кінцях землі —
і раптом: паніка, істерія, терор,
бо появились десь ліричні вірші,
що їх читає горстка могікан:
Електронічну зброю — на поетів!
В концтабір їх! На клапті дерти вірші!
(— стара традиція Шевченкових часів —)...
Яка ж непевна влади ця держава,
що так простих боїться палімпсестів.

ВАСИЛЬ СТУС

КИЇВ

Сосна із ночі впливла, як щогла,
Грудей торкнулась, як вода — весла,
як уст — слова. І спогади знесла,
мов сонну хвилю. І подушка змокла.

Сосна із ночі впливла, мов щогла.
І посвітилась болем далина.
І все — вона. Довкруг — одна вона.
Та тільки терням поросла дорога.

Сосна росте із ночі. Горілиць
з-за оболочу осяйна Софія.
Десь галактичний Київ бронзовіє
у мерехтінні найдорожчих лиць.

Сосна пливе із ночі і росте,
як тінь Вітчизни о порі смеркання.
А ти уже потойбіч, ти — за гранню,
де видиво гойдається святе.

Там — Україна. За межею. Там,
лівіше серця! З горя молодого
сосна стриміє з ночі, ніби щогла,
а Бог шепоче спрагло: Аз воздам!

ДЛЯ НЕЇ ВСЕ НАЙКРАЩЕ...

Ледве чи є у світі щось краще, як юнацька дружба зі шкільних, радісних літ. Чи переживе вона всі труднощі дорослого життя, чи хоч би навіть ні — залишається вона навіки прекрасним спомином. І справді, психологи стверджують, що треба особливо сильної такої дружки, щоб пережила всі розчарування, всі таємні пастки пізнішого життя.

А ось перед нами доказ такої саме, молодечої дружки, яка пережила всі невгоди й розлуки, яка продовжилася на все життя спільними творчими зусиллями. Перед нами книжка "Молебень до Богородиці" авторства відомої поетки, письменниці, перекладача й літературознавця Віри Вовк у мистецькому оформленні Зої Лісовської-Нижанківської, теж відомої на сьогодні мисткині-малярки. Саме цих обидвох наших визначних мисткинь лучить нерозривна дружба з молодих років, а далі ця дружба перейшла у спільний творчий шлях, що в ньому вони одну одну підтримували та спонукували до все нових творчих досягів. Дарма, що більшу частину свого життя Віра Вовк прожила в Бразилії, а Зоя Лісовська — у Швейцарії, їх творча співпраця ніколи не преривалася, а простори їх наче б то не розділяли, а ще більше в'язали, як писала Віра Вовк: "Веселку кладу понад море". І цей зв'язок, дослівно соняшний — веселковий, дав українській культурі впродовж десятиліть справді багаті дари.

Книжка ця — не перший їх спільний твір, бо вже ранні збірки віршів Віри "Юність", "Зоря провідна" оформлювала Зоя. І далі ця співпраця продовжувалася, обидві мисткині творили і дозрівали до щораз вищих вершин усвідомлення суті життя.

"Молебень до Богородиці" — поема, присвячена Матері Божій, сягає глибоко у містичне зрозуміння й відчуття величі Вибраної Між Жінками. Світогляд обидвох мисткинь відзначає глибока побожність, а зокрема Віра Вовк так і написала свою докторську працю про марійські легенди, і вже в заранні своєї творчості величала у своїх віршах "Марію, Квітку Мудрого Єгови". І впродовж цілого свого життя, досліджуючи суть культу Пречистої в інших народів, шукаючи паралель до нього в інших культурах та релігіях, Віра Вовк розвивала та витончувала свою марійську філософію, аж до справді величного заклічного акорду — "Молебня".

Події життя Пречистої змальовані тут живими образами, свіжими порівняннями та метафорами, ними ж розкрита і суть величі та святости Богом Обранної, а також відношення до життя нашого народу і долі кожного з нас. Важко вибрати відповідну цитату, щоб подати зразок найкращого, найвлучнішого вислову. Може:

"Під твоїм широким плащем

Зоя Лісовська. Видіння.

Zoya Lisovska.

бліднуть провини й пороки,
а душа вдгає з осанною
недільну сорочку"...

А зрештою — кожен рядок "Молебня" — такий незвичайно святковий, стиглий плід цілого творчого життя й роздумів.

Оформлення — ікони Зої Лісовської — підкреслюють оцю глибоку душевну спільноту обидвох мисткинь. Вони віддзеркалюють, з'ясовують наочно думки й почування поетки. Пречиста на них прекрасна, щораз у новій іпостасі, щораз із підкресленням новознайдених її достоїнств. І до того ж відповідний, витончений, стушований колорит ікон доповнює настрої Великого та справді таїнственного.

Книжку видано з особливою старанністю та любов'ю, зрештою притаманною всім виданням Віри Вовк, яка сама ж і видає свої книжки (нормальне сумне явище культурного життя діаспори, а сьогодні, на жаль, — вже й України). Історія видання цієї книжки, з усіма труднощами та негараздами з друкарнями сама могла б стати цікавим романом. Але сильна воля людини може все перебороти. Книжка перед нами!

І ще — рівночасно у трьох мовах: українській, німецькій та португальській. Це має своє значення: книжка — це чергова наша візитова картка перед культурою світу, а зокрема католицького. Переклади самої авторки, у співпраці з іншими поетами, бездоганні, як і сам текст, і мають повне право та змогу говорити світові про притаманний Україні культ Богородиці.

Книжка небуденна, книжка — для вибраних, хто зуміє збагнути її вартість. А з тим — це й прекрасний та цінний дарунок тим, хто хоче збагнути.

Кому ж належить все найкраще, як не Матері Нашого Народу, ще від часів князя Мудрого Ярослава?!

Хай же благословить Вона і дальші творчі задуми наших мисткинь!

ЗБЕРЕЖЕННЯ СПАДЩИНИ — СЕЛО УГРИНІВ НА СОКАЛЬЩИНІ

Цвынтарі.

Лем тільки по горбках лемківськы цвынтарі.

Тихо... Юш конец. Вмерают цвынтарі.

І світ не голосит. Чом світ не голосит?!

А їм обіцялося вічную пам'ять.

А пам'ять умерат. І пам'ять умерат...

Микола Горбаль

Виставку "Збереження спадщини — село Угринів на Сокальщині", яка експонується в Українському Музеї в Нью-Йорку від 14 вересня 1997 р. приурочено до сумної дати з нашої недавньої історії — 50-ліття акції "Вісла", якою Сокальщину розрізали по живому й пустили за вітрами жорстокої доби. Колишній Сокальський повіт навіть адміністративно опинився в двох різних державах — в Україні і в Польщі.

Виставка в Українському Музеї має на меті ознайомити відвідувачів з кольоритним народним мистецтвом цього регіону крізь призму одного сокальського села. Це — село Угринів, давнє село, яке ще перед Другою світовою війною налічувало 16 тис. осіб населення. Географічно ізольоване від решти світу, село Угринів виплекало міцні традиції в народному мистецтві, які сягають корінням у тисячолітню історію. Та спробуйте нині знайти це село на мапі — марна справа: від Угринова не лишилося й сліду, його спіткала доля багатьох інших сіл, перекреслених політичною змовою, що стала відома в історії як польська акція "Вісла". Мешканців Угринова силоміць повивозили на північ Польщі: дехто, втікаючи від польської сваволі, опинився в УРСР. Зрештою, спустошене, зруйноване, безлюдне село теж перейшло у власність УРСР, але при цьому воно втратило навіть свою назву, тож на місці Угринова знайдете безкорінне село-перекотиполе під назвою Дібрівка з прийшлим населенням (тільки вісімнадцять родинам угринівців пощастило повернутися до рідного села, це головним чином старші люди, бо молодь розбрелася по містах).

Населення Угринова, розпорошене по північних землях Польщі й частково в УРСР, забрало з собою, наскільки це можливо, не лише своє добро (вишиванки, кабати, ліжники, настільники, рушники і т. ін.) — забрало свої традиції і навіть пам'ять про своє минуле.

Кажуть, що назву Угринів тепер повернули селу, але хто поверне розгублені традиції, вирвані з корінням, та й самих мешканців села Угринів? Пятдесят років тому багато угринівців розлучилися з рідною землею назавжди.

*Жіночий весільний одяг молодої. Каталог УМ.
Bridal costume. (From Ukrainian Museum catalog).*

А як же з народним мистецтвом, виплеканим в Угринові ще від княжих часів? Чи по ньому теж "пам'ять умерат"?

На це питання відповідає співкуратор виставки "Збереження спадщини — село Угринів на Сокальщині" Любов Волинець у вступі до каталогу. Вона, зокрема, пише: "В українській дійсності, з тих або інших причин, багато культурних надбань народу пропадає й забувається, проте часто знаходяться особи, які цілком присвячують своє життя тому, щоб відтворити, зберегти і передати традиції минулого нащадкам". Як добрий приклад, авторка наводить життя одного села, а саме Угринова, й однієї людини з цього села — Ірини Кашубинської, яка з розсіяних по світу решток зібрала велику колекцію угринівського одягу, вишивок, текстильних виробів тощо. Її колекція становить основу виставки в Українському Музеї. Ірина Кашубинська, яка через усе життя пронесла свою активність у Союзі Українок Америки і яка мешкає тепер у Пармі, шт. Огайо, написала й статтю до каталогу виставки під назвою "Народний

ЛЮДМИЛА СТАРИЦЬКА-ЧЕРНЯХІВСЬКА

ПАМ'ЯТІ ТРИДЦЯТИ

На Аскольдовій Могилі
Поховали їх —
Тридцять мучнів українців,
Славних молодих...

На Аскольдовій Могилі
Український цвіт! —
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.

На кого посміла знятись
Зрадницька рука?
Квітне сонце, — грає вітер
І Дніпро ріка...

На кого завзявся воїн?
Боже покарай!
Понад все вони любили
Свій коханий край.

Вмерли в Новім Заповіті
З славою святих.
На Аскольдовій Могилі
Поховали їх.

*Київ, Аскольдова Могила. Місце поховання героїв Крут.
(До завершення реконструкції).*

одяг села Угринів на Сокальщині (спогади і спостереження)", а також подала докладну інформацію про кожен експонат зі своєї колекції.

На виставці представлено понад сто експонатів з колекції І. Кашубинської: комплекти народного одягу, зокрема весільного, а також окремі його частини — чоловічі й жіночі вишиванки, запаски, вишивані рушники і ткани скатертини (місцева назва — партівини) та багато іншого.

Виставку "Збереження спадщини" в Українському Музеї традиційно супроводжує двомовний, багато ілюстрований мистецький каталог з однойменною назвою.

Крім публікацій кураторів виставки І. Кашубинської і Л. Волинець, у каталозі вміщено також статтю писанкарки-дослідниці Тані Осадци з м. Трой, шт. Огайо, "Сокальські писанки". Т. Осадца написала для виставки й зразки писанок з різних сіл Сокальського району.

Тепер обидві авторки мешкають в одному штаті — Огайо, але до виставки в Українському Музеї вони прийшли дещо різними стежками, хоча на Захід Таню

Осадцу, як і Ірину Кашубинську, винесло бурхливою хвилею Другої світової війни.

Походженням Т. Осадца не пов'язана з Сокальщиною, але саме в Сокалі вона жила під час Другої світової війни і звідти емігрувала на Захід. Ще в дитинстві вона разом із сестрою й молодшим братом дістала від матері бабусину естафету — любов до української писанки. Крім того, Таня Осадца родинно пов'язана з відомими писанкарями Елиївими. Т. Осадца не лише колекціонує, навчає і вчить писати писанки, вона досліджує і популяризує їх.

Український Музей не вперше знайомить відвідувачів зі специфікою регіонального народного мистецтва України. У минулому він влаштовував такі виставки, як "Борщівщина. Народне мистецтво, побут та звичаї" (1994 р.), "Незмінні Карпати. Живучі традиції гуцулів" (1995 р.).

Виставка "Збереження спадщини — село Угринів на Сокальщині", підготовлена на базі колекції Ірини Кашубинської, стане добрим джерелом для всіх, хто досліджує народне мистецтво України чи просто цікавиться його скарбами.

ПОСУНЬТЕСЯ, ПАНОВЕ!

Елізабет Понд — журналістка першої гільдії. Вона, можна сказати, вже всюди була і все бачила — упродовж трьох десятків з гаком років, і в неї з десяток престижних журналістських нагород. Понад 20 років (1966–1988) вона працювала в газеті Крищен Саенс Монітор; це був період, коли цю газету зарховували до десяти кращих у світі. Як кореспондент “Monitor” вона працювала у Сайгоні, Токіо, Москві й Бонні.

Але регіон Східної Європи — поле її особливого зацікавлення. Вона почала там свою журналістичну кар’єру як позаштатний кореспондент 1964 року (після того, як здобула ступінь магістра у Гарвардському університеті). З 1988 року вона знову позаштатний кореспондент — “вільний спис”, пише для різних видань, спеціалізуючись у справах Польщі, України й Німеччини (Елізабет Понд покинула газету “Monitor” разом з цілою групою кращих журналістів, які не погоджувалися з рішенням видавця — церкви Крищен Саенс — ставити більший наголос на свої радіо і телевізійні програми, що зменшило витрати на славну колись газету).

Останнім часом вона мала декілька статей з України і також відомо, що працює над книжкою про Україну. Торік вона поселилася в Одесі, де навчала молодих журналістів у програмі, яку зафундував філантроп Джордж Сорос. У новому числі журналу “The Harriman Review” (видання Інституту ім. Гаррімана при Колумбійському університеті), вона надрукувала частину свого одеського щоденника — записки чотирьох перших днів перебування у місті.

На відміну від інших американських чи західних жителів колишнього Радянського Союзу, Елізабет Понд поселилася у “типичній советській квартирі”, але того першого вечора дозволила собі піти на вечерю до розкішного, сучасного помешкання знайомих американців у центрі міста, у яких на сходах встановлені ґрати, щоб не проходили небажані гості, зокрема наркомани. А в себе на квартирі Елізабет Понд цього першого дня мусіла впоратися з такими побутовими справами як прибирання помешкання, замітання сходової клітки, користування “колонкою” на гарячу воду, яка сичить і виділяє хмари пари, коли її увімкнути, щоб наповнити ванну. Із ванни, до речі, вода сходить цілу годину, а водозбірник туалету не діє і треба лити в нього воду з пляшок (це запасна вода, бо вночі в Одесі воду вимикають). А ванна також служить за пральну машину і білизну сушать на дроті, що прикріплений над нею. У своєму щоденнику Елізабет Понд пише: “У мене зродилась

нова пошана до ‘подвійного навантаження’ української жінки, яка цілий день на роботі, а вечорами зайнята закупками, готуванням їжі, пранням для свого чоловіка й дітей”.

І ще в одеській квартирі Елізабет Понд не діяв телефон. Через три дні до неї прийде технік, направить телефон всього за вісім доларів, а при тому висловить здивування: “Ви американка? І ви тут поселитися?! Ви здуріли? Та ж це забере ще два-три покоління, заки це місто стане нормальним”.

Але Елізабет Понд (вона ж усюди побувала і все бачила) з цим поглядом не погоджується. Центр Одеси, пише вона, нагадує Варшаву три роки тому і Сеул 15 років тому. Також з цим не погоджується Анна, співробітниця Фонду Сороса, яка зааранжувала курси підвищення кваліфікації молодих журналістів, куди приїхала читати пані Понд. Вони обидві придумують, як прискорити процес нормалізації.

Упродовж чотирьох днів американка Елізабет Понд зустрічається з рядом перепон — переважно залишків советського побуту, але й нотує зміни, які вже помітні в цьому унікальному місті: нові крамниці з електронікою, хутрами, імпортним одягом, пістолями й наручниками, але також і зміни в населенні. Вона пише, наприклад, що Одеса, ще ж на початку століття була містом розгару сіонізму. Тепер має мера єврея Едуарда Гурвіца, родина якого живе в Ізраїлі. Тим часом, “селяни з навколишніх регіонів постійно оселяються тут і перетворюють це місто в етнічно українське — вперше за його турецьку, грецьку, російську і, зокрема, єврейську історію”.

Підсумовуючи все побачене і пережите в Одесі, Елізабет Понд вдається до фантазії: фантазує, що вона є українським політиком і пише у щоденнику таке: “Моя програма була б радикальною й простою. Я б конфіскувала усі смердючі відра для сміття в кухнях помешкань, знищила б їх і роздала б усім нові смітники з покриттями. Я б змусила усіх мафіозі подарувати покриття на великі смітники, які стоять у дворах будинків. Я б встановила нові податки на хутра, на автомобілі з потужними двигунами (і на пістолі й наручники), а ці гроші призначила б на нові міські водопроводи, якими курсувала б чиста вода цілодобово. Я б продавала малі японські пральні машини і безпечні колонки на гарячу воду за ціною, яка б дорівнювала, скажімо, половині місячної зарплати або 40 дол. Я б встановила субсидії на кухонні плити з духовками, температуру яких господині могли б легко контролювати. Я б розпорядилася, що двері усіх державних будинків мають ремонтуватися

Закінчення на 31-ій стор.

VII КОНГРЕС СФУЖО

*Зліва: Голова СУА Анна Кравчук, голова СФУЖО Оксана Бризгун-Соколик, міністер сім'ї і молоді України Валентина Довженко.
At the VII WFUWO Congress from left: UNWLA President Anna Krawczuk, WFUWO President Oksana Sokolyk and Minister for Family and Youth in Ukraine, Valentyna Dovzhenko.*

СФУЖО — Світова Федерація Українських Жіночих Організацій.

За починим і ініціативою Союзу Українок Америки, найстаршої жіночої організації поза межами України, було скликано Перший Світовий Конгрес Українського Жіноцтва в 1948 р.

Конгрес відбувся 12-13 листопада 1948 р. у Філадельфії, Па. та згуртував делегаток майже всіх діючих тоді жіночих організацій. На Конгресі впрацьовано резолюції, які стали підставою і напрямними для українського жіноцтва поза межами України.

Для здійснення цих резолюцій, рішено створити "Світову Федерацію Українських Жіночих Організацій". Шість жіночих організацій були членами-засновниками СФУЖО, а саме: Союз Українок Америки, Організація Українок Канади, Об'єднання Українських Жінок Німеччини, Англії і Бельгії і Союз Українок Аргентини. У дальших роках приєднувалися нові члени організації, під цю пору є 21. Першою головою СФУЖО було вибрано сенаторку Олену Кисілевську.

Напрявні СФУЖО було подано в резолюціях Конгресу, які вказували на велике завдання центру, що мав надати праці українського жіноцтва глибшого значення, зокрема такі: 1) змагання до єдності всіх національних сил; 2) змагання до готовости всіх українських жіночих сил у вільному світі; 3) репрезентація нашого жіноцтва у власному громадянстві у країнах поселення та перед вільним світом; 4) координація праці українських жіночих організацій.

СФУЖО була першою громадською надбудовою українського суспільства в діаспорі. У міру того, як завдання збільшувалися, виникала потреба творити окремі комісії, що дало можливість зацікавленим працювати в різних ділянках. СФУЖО на протязі п'ятдесяти літ вела свою діяльність згідно з цілями, визначеними Статутом для добра української спільноти поза межами України та для помочи Україні.

VII-ий Конгрес СФУЖО відбувся 23-26 жовтня 1997 р. в Торонто під кличем "Зміцнім Діаспору — Допоможемо Україні".

У Конгресі взяли участь складові організації, які репрезентували 13 країн на 4-ох континентах, а саме: Австралія, Австрія, Аргентина, Велика Британія, Франція, Німеччина, Польща, Швейцарія, США, Канада та інші.

Із 21 складових організацій СФУЖО у Конгресі взяли участь:

1. Союз Українок Америки,
2. Ліга Українських Католицьких Жінок Канади,
3. Ліга Українок Канади,
4. Український Золотий Хрест (США),
5. Об'єднання Українських Жінок у Німеччині,
6. Організація Українських Жінок у Великій Британії,
7. Союз Українок у Франції,
8. Український Жіночий Союз Австрії,
9. Українське Жіноче Товариство у Швейцарії,
10. Союз Українок у Польщі,
11. Союз Українок Аргентини,
12. Об'єднання Жінок Просвіти Аргентини,
13. Союз Українок Австралії,
14. Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України (США),
15. Об'єднання Українських Православних Сестрицтв у США,
16. Товариство Українських Жінок ім. Олени Теліги,
17. Організація Українок Відродження (Аргентина).

Привіти прислали:

18. Організація Українок Канади ім. О. Басараб,
19. Об'єднання Українських Жінок Венесуелі,
20. Організація Українських Жінок ХОС (Бразилія),
21. Об'єднання Українок Бельгії.

Конгрес відкрила голова СФУЖО Оксана Соколик.

До Почесної президії покликано Ніну Строкату Караванську і д-ра Марусю Бек. Ділову президію VII Конгресу очолила Анна Кравчук, голова СУА, а по-

Урочисте внесення прапора СУА — заст. голови Софія Геврик, хорунжа. Vice President Sophia Hewryk presents UNWLA banner at the opening ceremonies.

Почесна президія Конгресу (зліва): Почесна членка СФУЖО і СУА д-р Маруся Бек, мгр. Ніна Строката-Караванська, голова Ділової президії Конгресу Анна Кравчук та її заступниця Євгенія Шерман, Почесна членка СФУЖО і СУА Христя Навроцька. At the Presidium: Dr. Mary V. Beck, Nina Strokata Karawanska, Anna Krawczuk, Eugenia Sherman and Christine Nawrocky.

Зліва: Д-р Валентина Борисенко, Наталія Даниленко — заступниця голови СФУЖО. From left: Valentyna Borysenko, Natalia Danylenko.

Ірина Куровицька
Iryna Kurowyckyj

Ірина Руснак
Iryna Russnak

Панель "СФУЖО на г'лобальному рівні" — модератор Ірина Куровицька. Зліва: Христя Навроцька, Зоя Нижанківська-Лісовська, міністер Валентина Довженко, Оля Ставнича, Олена Процюк. Panel "WFUWO on the Global Level" — moderator Iryna Kurowyckyj. From left: Christine Nawrocky, Zojia Nyzhankiwska, Minister Valentina Dovzhenko, Olia Stawnychy and Helen Prociuk.

Спільний полуденок. Членки СУА. Перший ряд (ліворуч): Орыся Лончина, Ольга Третьяк, Анна Кравчук; другий ряд (ліворуч): Оксана Фаріон, Ірена Чабан, Софія Геврик, Христя Навроцька, Ірина Куровицька, Ірина Руснак, Ярослава Рубель, Марія Крамарчук.

From left: Orysia Lonchyna, Olga Trytyak, Anna Krawczuk. Second row: Oxana Farion, Irena Chaban, Sophia Hewryk, Christine Nawrocky, Iryna Kurowyckyj, Iryna Russnak, Jaroslawa P. Rubel, Maria Kramarchuk.

одинокі сесії по черзі провадили голови складових організацій. Привіт Почесної голови США і СФУЖО Лідії Бурачинської відчитала Наталія Даниленко.

У програму Конгресу входили панелі на різні теми, зокрема як "Українська мова — вияв духовності". Панелістки звертали увагу на конечну потребу зберігати українську мову, на її важливу роль у житті нації, але на ствердження, що мова в діаспорі замирає, не подали відповіді як цьому запобігти.

"СФУЖО в XXI столітті" охоплювало такі підтеми:

— збереження української національної і духової ідентичності,

— зміцнення українських жіночих організацій (Анна Кравчук),

— наша співучасть у закріпленні державності України;

— співпраця з жіночими організаціями в Україні.

Наголос було поставлено на збереження української національної і духової ідентичності, співпраці з жіночими організаціями в Україні, зміцнення жіночих організацій в діаспорі та збереження української культури.

"СФУЖО на гльобальному рівні" — цікава та ділова панель, в якій панелістки порушили питання, про які деякі делегатки вперше почули. Панелю підготувала і була її модератором Ірина Куровицька, а участь брали репрезентантки СФУЖО до ООН: Оля Ставнича, зв'язкова, Еля Процюк, Христя Навроцька, Зоя Нижанківська з Женеви і Валентина Довженко, міністер сім'ї та молоді в Україні.

СФУЖО є зареєстрована в ООН як неурядова організація при Департаменті публічної інформації (ДПІ). СФУЖО включилося в міжнародній жіночий рух і впродовж років слідує за працею комісії статусу жінок; брала участь у всіх міжнародних жіночих конференціях ООН, є прийнята як організація з консультативним статусом до Економічної і Соціальної Ради (ЕКОСОК) і при ОНФонді дітей (ЮНІСЕФ), є членом Комітету Статусу жінки, родини, здоров'я і також Конгресу неурядових організацій; працює в справі допомоги дітям Чорнобиля та звертає увагу на справи Східної Європи. СФУЖО також співпрацює з українськими та іншими жіночими організаціями. СФУЖО не має своєї делегації до ООН, тільки має репрезентанток, бо можуть бути делегатки тільки з уряду. СФУЖО не репрезентує Україну ані українські жіночі організації в Україні. Через СФУЖО усі її складові організації мають цей статус.

"Українська жінка в діаспорі у наступному столітті" — звернено увагу на родину, кар'єру і професію.

Відбулася також презентація книжки "Холмщина і Підляшшя", виданої Наталією і Іваном Даниленками власним коштом, про яку доповідала д-р Валентина Борисенко з Києва.

У програму Конгресу входили доповіді на такі теми: "Майбутнє української культури" — Ірина

Руснак, США. Відзначено сумну подію — 50 ліття акції "Вісла" — Катерина Сіроцька, Польща, участь брали і очевидці і свідки акції, які зі зворушенням розказували про ці жажливі події.

Наші ювілеї з підтемами: 50-ліття СФУЖО — Наталія Пазуняк, США, 35-ліття квартильника "Українка в світі" — Ярослава Зорич, 25-ліття квартильника "Українка в світі" (англомовна) — Ганна Мазуренко.

Святочне відкриття VII Конгресу СФУЖО відбулося 23 жовтня внесенням українського прапора та прапорів держав, в яких працюють складові організації, прапорів організації. Привіт виголосила Райнел Андрейчук, член сенату Канади. Привітали Конгрес від уряду України — міністер сім'ї і молоді Валентина Довженко та Генеральний консул України в Торонто Микола Кириченко. Слідувала мистецька програма. На святочному бенкеті привіт від президента України Леоніда Кучми прочитав посол України в Канаді Володимир Фуркало. Головну промову виголосила міністер Валентина Довженко. Прочитано привіти від Прем'єр-міністра Канади Кретена Ерархів української Православної і Католицької Церков. Від СКУ вітав Конгрес д-р Дмитро Ціпівник. Переобрана голова СФУЖО Оксана Соколик подякувала за вибір, підкреслила важливість Світової Федерації Українських Жіночих Організацій та закликала до дальшої співпраці. Під час бенкету було надано почесне членство СФУЖО Христі Навроцькій, Дорі Рак, Марії Калимін та Ярославі Шереметі. Признання за виїмкову працю дістали Мая Грудка, Наталія Даниленко, Леся Дяківська, Володимира Лучків, Ірина Руснак, Ніна Строката-Караванська, Аріядна Стебельська, Марія Шульба, Оля Ставнича, Ірина Куровицька, Руслана Вжесневська і Зеня Кушпета. У часі подяк відбулася презентація нагород і книжки 25-го літературного конкурсу СФУЖО ім. Марусі Бек "Чорний біль Чорнобиля". У галерії КУМФ була влаштована виставка жіночої творчості, в якій взяли участь Зоя Нижанківська зі Швайцарії, посмертна виставка Людмили Морозової зі США, мистецькі вироби Марії Стиранки, Вікторії Ковалевої, Слави Геруляк і Дарки Онищук.

Делегатки і гості СФУЖО мали небувалу нагоду бути на моновиставі на одну дію "Стіна" Юрія Щербака. Це сповідь княжни Варвари Репніної про її дивні стосунки з Тарасом Шевченком. Ролью княжни Варвари виконувала артистка Галина Стефанова.

На закінчення Конгресу відбувся концерт хору "Бурлака", диригент Квітка Зорич-Кондрацька.

З нагоди VII-го Конгресу видано дуже гарно оформлену книжку, в якій є поміщено звіти усіх членів управи СФУЖО і складових організацій. Обкладинка проекту мистця Василя Лопати з Києва.

Головою СФУЖО переобрано Оксану Бризгун-Соколик та Екзекутиву в такому складі: Христина Бідяк — перша заступниця голови, Володимира Лучків —

Зустріч під час відкриття Конгресу. Зліва: А. Кравчук, В. Кериченко — дружина Генерального Консуля України в Торонто, Ольга Тритяк.

From left: Anna Krawczuk, V. Kerychenko and Olha Trytyak.

друга заступниця голови, Наталія Даниленко — третя заступниця голови, Іванна Кушпета — україномовна Анна Марія Шепетик — англomовна секретарка, Мирослава Загребельна — протоколярна секретарка, Анна Цірка — фінансова секретарка, Анна Бідяк — заступниця фінансової секретарки, Уляна Стек — касир.

Контрольна Комісія: Леся Шуст — голова, Ірина Руснак — перша заступниця голови, Броня Мокрій — друга заступниця голови, Марія Гром'як і Люба Сілецька — членки.

Делегатки прийняли конгресові резолюції і напружені дальшої праці. Конгрес офіційно замкнула голова СФУЖО Оксана Соколик.

Варто згадати про делегаток Союзу Українок Америки і їх активну участь у VII-му Конгресі СФУЖО:

Маруся Бек — Почесна членка СУА і СФУЖО. Слово на полуденку. Фундатор нагород і книжки 25-го Літературного конкурсу ім. Марусі Бек,

Анна Кравчук — голова Ділової Президії Конгресу. Участь у панелі "СФУЖО в XXI столітті", говорила на тему: "Зміцнення українських жіночих організацій";

Оля Тритяк — членка номінаційної комісії;

Ірина Куровицька — членка програмової комісії. Підготувала і модератор панелі "СФУЖО на глобальному рівні";

Наталія Даниленко — заступниця голови СФУЖО. Фундатор книжки "Холмщина і Підляшшя".

Представники преси: Зліва Ярослава Рубель, Роман Ільницький, Ірена Чабан.

At the press table: Jaroslawa P. Rubel, Roman Ilnyckyj and Irena Chaban.

Христя Навроцька — голова Статуткової комісії, "СФУЖО на глобальному рівні" (участь в панелі);

Марія Крамарчук — членка статуткової комісії;

Ірина Руснак — референтка народного мистецтва СФУЖО. Доповідь: "Майбутнє української культури в діаспорі";

Оля Ставнича — референтка зв'язків СФУЖО. Участь у панелі: "СФУЖО на глобальному рівні";

Олена Процюк — "СФУЖО на глобальному рівні" (участь в панелі);

Ярослава Рубель — голова резолюційної комісії;

Ірена Чабан — відповідальна за висвітлення в пресі VII Конгресу;

Софія Геврик — делегатка;

Оксана Фаріон — делегатка;

Орися Лончина — делегатка;

Уся Фішер-Слиш — гість;

Дарка Фіглюс — гість.

На перших після конгресових засіданнях кооптовано решту Управи. Від СУА ввійшли: референтка народного мистецтва Софія Геврик, референтка зовнішніх зв'язків Ольга Ставнича, до комісії якої входять представниці СФУЖО до ООН в Нью-Йорку: Олена Процюк, Ірина Куровицька, Христя Навроцька (усі членки СУА).

Ліворуч: Ольга Кобець, Ярослава Зорич, Наталія Іванів, Анна Кравчук, Валентина Борисенко, Христя Навроцька, Л. Чайківська і голова СФУЖО Оксана Соколик.

From left: Olha Kobec (from Ukraine), Jaroslava Zorych, Natalia Iwaniv, Anna Krawczuk, Valentyna Borysenko (from Ukraine), Christine Nawrocky, Lidia Chajkivska and presiding, Oksana Sokolyk, WFUWO President.

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

2 листопада 1997 р., Нью-Йорк, Н.Й. Відбулося урочисте посвячення наріжного каменя будинку Українського Музею при 224 6-ій вулиці. Після церемонії відбувся бенкет у Народному Домі, який українське громадянство та членство СУА численно підтримало. Голова СУА Анна Кравчук виступила зі словом (див. стор. 22).

Бенефіс Українського Музею в Нью-Йорку. Президент Українського Музею, проф. Іван Лучечко (стоїть). Зліва сидять: заступник Посла України до ООН Юрій Богачевський з дружиною та Ярослава Лучечко, дружина голови УМ.

President of the Ukrainian Museum in New York, Ivan Luchchko (standing). Seated from left: Ukraine's Deputy Ambassador to UN and Mrs. Jurij Bohajewsky and Yaroslawa Luchchko, wife of the president.

8 листопада 1997 р., Нью-Йорк, Н.Й. Відбулося засідання Екзекутиви СУА.

9 листопада 1997 р., Філадельфія, Па. Відбулося святкування з нагоди 50-ліття 20-го Відділу СУА ім. Олени Теліги. Анна Кравчук репрезентувала Екзекутиву СУА, вона виступила з короткою доповіддю та

Почесна членка СУА і голова 20-го Відділу СУА Лідія Дяченко, голова СУА Анна Кравчук, голова Округової Управи Філадельфія Марія Раковська і о. Василь Сівінський.

From left: UNWLA Honorary Member and President of UNWLA Branch 20, Lidia Diachenko, President Anna Krawczuk, Philadelphia Regional Council President Maria Rakowsky and Rev. Vasyi Sivinskyj.

вручила грамоту. У дружній атмосфері, у супроводі гарної програми було відзначено золотий ювілей Відділу.

9 листопада 1997 р., Парсіппані, Н.Дж. Посвячення та відкриття нового дому Українського Народного Союзу, Інк. при 2200 Рут 10. Союз Українок Америки репрезентувала заступниця голови Ольга Тритяк, яка відчитала привіт від СУА.

21-22 листопада 1997 р. Торонто, Онт. Канада. Сходина Президії секретаріату СКУ, в яких взяла участь голова СУА Анна Кравчук.

22 листопада 1997 р., Стемфорд, Кт. з нагоди 60-ліття Українського Музею і бібліотеки при Стемфордській Епархії відбулося урочисте відкриття і посвячення в новому приміщенні Довідкового центру й бібліотеки. Союз Українок Америки репрезентувала заступниця голови СУА Ірина Куровицька і головний редактор "Нашого Життя" Ірена Чабан. І. Куровицька відчитала привіт від СУА та вручила Владисі В. Лостенові дарунок до бібліотеки книгу "Білим по білому" (автор — Марта Богачевська-Хомяк) та Конвенційні книжки СУА. Були присутні також інші членки СУА. Заступниця голови Українського Музею в Нью-Йорку та протоколярна секретарка СУА Варка Бачинська репрезентувала УМ.

Урочисте відкриття нового приміщення Довідкового центру і бібліотеки при Стемфордській Епархії. Зліва: Єпископ Василь Лостен, Міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко, Діна Удовенко. Другий ряд: В. Бачинська, І. Чабан, І. Куровицька.

Seated from left: Most Reverend Bishop Basil Losten, Minister Hennadi Udovenko and his wife Dina Udovenko. Standing from left: Barbara Bachynsky, Irena Chaban and Iryna Kurowyckyj.

23 листопада 1997 р. Пассаїк, Н. Дж. На святкуванні 40-ліття 70-го Відділу СУА ім. Віри Бабенко заступниця голови СУА Ольга Тритяк вручила грамоту від Екзекутиви СУА.

23 листопада 1997 р. Ньюарк, Н. Дж. 65-ліття 28-го Відділу СУА. Від Екзекутиви СУА були: заступниця голови Софія Геврик та скарбничка Таїсса Турянська.

ДІТИ УКРАЇНИ ВДЯЧНІ СОЮЗОВІ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Діти у таборі "Зорепад".

Children at the Zorepad camp.

Опіка дітьми завжди була дуже важкою ділянкою роботи Суспільної опіки СУА. Незалежно від їхнього місця поселення, діти в потребі, а головним чином сироти завжди могли надіятися на поміч від СУА. Союз Українок Америки надає допомогу хворим дітям, шпиталям, закуповує медичну апаратуру, допомагає сиротинцям, школам для недорозвинених дітей. Референтура Суспільної опіки, завдяки жертвам членок СУА та громадянства, які підтримують фонди СУА, віддає сили, щоб допомогти дітям-сиротам.

Останніми роками поширено опіку й допомогу в Україні, де після аварії в Чорнобилі потерпіло багато людей, особливо дітей. Минулого літа вирішено опікуватися дітьми, зокрема сиротами з Чорнобильської зони та околиці, і дати їм нагоду виїхати на відпочинок у Карпати чи на лікування до санаторії "Джерело" в Трускавці.

Уже кілька місяців перед вакаціями Суспільна опіка, маючи згоду Екзекутиви, звернулася до Союзу Українок України, головою якого є Атена Пашко, із запитанням: чи можливо було б здійснити цей задум та організувати спільно співпрацю таким чином, щоби надати можливість дітям виїхати на відпочинок.

Ця ідея забрала багато часу й зусиль членок як СУА, так і СУУ. Після короткого часу ми одержали точні списки дітей, переважно сиріт, кошториси переїзду дітей на призначене місце та покриття коштів перебування дітей у таборі чи санаторії. Дітям, які їхали до санаторії, було необхідно мати довідку від лікаря. СУА погодився оплатити перебування 50 дітей у відпочинковому таборі протягом 24 днів і лікування 20 дітей в санаторії.

Відпочинковий табір "Зорепад" розташований у селі Струсів Тербовлянського району Тернопільської області. Санаторія "Джерело" в Трускавці, головним лікарем якої є д-р Сергій Саранча, це заклад, до якого СУА вже давніше передав медичний апарат "фіброгастроскоп". Важливо є згадати, що членки

Союзу Українок України погодилися опікуватися дітьми під час переїзду поїздом, а також під час перебування в таборі й санаторії. У "Зорепаді" виховательками були заступниця голови СУ Тамара Глушенюк та член секретаріату Алла Коваль. Вихователькою в санаторії "Джерело" була Людмила Глушок.

Суспільна опіка СУА щиро вдячна СУУ, зокрема його голові Анеті Пашко та членкам, які погодилися присвятити свій час вихованню дітей.

Після закінчення таборів і санаторії ми одержали точні звіти й знімки від СУУ, а від дітей — численні листи з подяками для СУА, а також для їхніх виховательок, що так самозречено їх доглядали.

З листів, які одержуємо від дітей, почуваємо не тільки вдячність до всіх, хто уможливив їхнє перебування цього літа в таборах чи санаторії, а також, що вони так багато мали користі від навчання української мови, мистецтва, а головне — релігійного виховання, зокрема відвідини церков, а це все — завдяки їхнім вихователькам.

Суспільна опіка планує наступного літа опікуватися знову дітьми і відправити їх у відпочинкові табори, та до санаторій. Знаємо, що то для дітей є дуже потрібне. Сподіваємося, що і наступного року членство СУА і жертвенне громадянство допоможе нам це здійснити і підтримає фонди Суспільної опіки СУА, з яких ми стараємося приділити поміч дітям, а головне — сиротам.

Ось уривки з листів.

Слава Ісусу Христу, дорогі земляки!

До вас вирішили звернутися у листі зі словами щирої подяки діти, які — завдяки доброті ваших сердець — дістали змогу відпочити й оздоровитися у таборі "Зорепад", що знаходиться біля невеличкого містечка Струсів на Тернопільщині.

Самі ж діти приїхали з країв причорнобильських (Горностайполя, Іванковець), де вони не тільки стали жертвами Чорнобильської трагедії, але й були окрадені
Закінчення на 33-ій стор.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

JANUARY 1998

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

*First Lady
of the United States,
Hillary Rodham Clinton*

"YOU ARE OUR SPARK" *The First Lady in Lviv*

by MARTA ZIELYK

Marta Zielyk holds the position of Diplomatic interpreter at the State Department. She is not a political appointee. All views, thoughts and ideas expressed in this article are her own and do not reflect the views of the Office of the First Lady or any other body of the US government.

Lviv welcomed the First Lady of the United States, Hillary Rodham Clinton, with the warmth and enthusiasm characteristic of this western center of Ukrainian culture, thought and education, more than making up for the autumn drizzle, snow and slush which accompanied her three day visit.

Mrs. Clinton came to Ukraine to deliver messages to the people of Ukraine in general and to the women of Ukraine in particular. The first message was that the United States is a steadfast friend of Ukraine, and can be counted on to stand with Ukraine as it struggles along the often rocky road towards solid

democracy. The second message was that democracy is meaningless without the full and equal participation of women.

Following seven days of visits to Kazakhstan, Kyrgystan, Uzbekistan and Russia, the First Lady's plane landed on the military side of the small Lviv airport amid the glare of Ukrainian TV lights late in the evening of November 16, 1997. Waiting for her were not only the newly named Minister of Justice of Ukraine, Ms. Susanne Stanyk, the Mayor of the city of Lviv Vasyl Kuybida and his wife, the governor of the Lviv oblast Mykhailo Hladiy and his wife, but also the

First Lady of Ukraine (or, as she prefers to be called, "the wife of the president" -- "druzhyna presidenta"), Mrs. Ludmilla Kuchma. Indeed, Mrs. Kuchma was the official hostess for Mrs. Clinton during her visit to Lviv. As is traditional, Mrs. Clinton was greeted by young women in Ukrainian costumes, holding bread and salt. Needless to say, I was also waiting for the First Lady on the tarmac of the Lviv airport that evening -- I was to be her official interpreter throughout her stay in Ukraine.

Following a quiet evening in the Hotel Dnister just steps from St. George's Cathedral, the First Lady began her first full day in Lviv with a tour of the Neo-Natal Center of the Lviv oblast Clinical Hospital. She had a chance to observe the use of US donated medical equipment, particularly critically needed incubators. She greeted the doctors and nurses who work to save the lives of prematurely born and other medically-at-risk babies in the region. Following the tour, the First Lady took part in a discussion led by Dr. Olha Detsyk, head of the Neo-Natal Center. The audience included doctors, nurses, other medical personnel, medical students and parents and children whose lives had been saved by treatment received at the Center. Although Dr. Detsyk spoke in glowing terms about the life-saving results of the partnership between US and Ukrainian hospitals, the point was very movingly brought home by a young mother who spoke about her personal experience.

Anna Vihlinska's daughter was born in the 27th week of her pregnancy and weighed only 900 grams (less than one pound). Thanks to a donated mobile incubator, the tiny baby was brought from a small town in the Lviv oblast to the Neo-Natal Center and ultimately survived. The mother pointed to the beautiful, blond haired three year old who was sitting quietly on her father's lap and said she was grateful for three things. "First, I am grateful to God for blessing me with a wonderful daughter. Second, I am grateful to the many doctors and nurses who cared for my baby. They didn't even know me and yet they did everything they could do to help my daughter. And finally, I am grateful to the people of the United States whose help gave my baby life." Mrs. Clinton (wiping away her tears along with almost everyone in the audience) spontaneously leaned over to give the young woman a heartfelt hug. It was at that moment that many of those present realized the true meaning of the "US-Ukrainian partnership".

After their tour of the hospital, the First Lady and her delegation visited the Beth Aron of Israel community which had gathered at the Gilad synagogue.

Mrs. Clinton was greeted by Rabbi Mordechai Bald and his wife Sara -- American citizens who had emigrated to Ukraine to revive the community and the synagogue and to establish a school where young Jewish children can learn the basics of their faith. At the synagogue, packed with the faithful, Mrs. Clinton was greeted by the enthusiastic singing of the children of the Lviv Jewish School. The First Lady spoke about the need for religious tolerance and how pleased she was to see so many smiling faces among those who had come to see her and to bring evidence of the fact that they have indeed been practicing their faith in freedom. Although Mrs. Kuchma was unable to attend the event at the Gilad synagogue, the Ukrainian government was represented by the Mayor of Lviv and the Ukrainian Justice Minister.

By the time the First Lady left the synagogue, it was way past lunchtime, yet she had another very important event scheduled before she could rest. She traveled by motorcade to the newly unveiled "Memorial to the victims of communist crimes" or "Pamyatnyk zhertvam koministychnykh zlochyniv". It was here under a cold, rainy sky, that the residents of Lviv had a chance to see the First Lady in person. Many in the US delegation had feared that the bad weather would keep people away from the monument. They needn't have worried. According to local militia estimates, the crowds that gathered at the monument numbered close to two thousand. Sharing the stage with the Justice Minister and the Mayor of Lviv, the First Lady listened to the remarks of Ivan Hel, one of those who had survived repressions at the hands of the Soviet authorities and who spoke with the expected vehemence of a dissident who had been imprisoned for his outspoken criticism of the Communist government and its attempt to eradicate the nation of Ukraine.

When Mrs. Clinton took the stage, she spoke of her admiration for the Ukrainian people and for the spirit of the Ukrainian-Americans who "even when it was hard, always had faith that one day you would triumph." On behalf of the President of the United States, she sent those assembled a political message, assuring them "in your fight for freedom, in your fight for democracy, the American people will stand with you." She spoke of the voices of freedom that we must all listen to, the voice of those whom the monument honors. "I hear these voices of freedom," she said, "in the legacy of the millions who lost their lives in the famines imposed by Stalin -- those 'harvests of sorrow' ... in the story of an infant whose family was banished to Siberia, her three brothers killed -- simply for advocating an independent Ukraine." She spoke of the

imperative to build a civil society, a theme to which she returned many times throughout her stay in Lviv, saying that "if we want democracy to thrive, then we must build a civil society where democratic values live in our hearts and our minds, where people stand up for what's right, and where the rule of law, not the rule of crime and corruption, prevails." She ended her remarks as her husband had when he delivered a speech at the Taras Shevchenko University in Kyiv in May 1995 -- with the words "Slava Ukraini". Later, Ukrainian radio reports would praise the First Lady's flawless Ukrainian pronunciation of these words. To the sounds of enthusiastic applause, Mrs. Clinton surprised those who came to see her by "working the ropeline" -- that is, coming down from the stage, wading into the crowd to shake hands and exchange greetings with the people. Still under the influence of the powerful words of support and friendship which Mrs. Clinton had just delivered, those who were lucky enough to be in the front rows reached out to shake her hand, to touch her face... some thrust small gifts, an embroidered "rushnyk" into her hands; others broke into a spontaneous rendition of "Mnohaya lita".

The First Lady then returned to the Dnister Hotel where she was rejoined by Mrs. Kuchma who hosted a lunch for her US counterpart and the US delegation. While the guests were arriving, the two First Ladies had a chance to get to know each other during a tête-à-tête in the hotel's "White Room", then proceeded to the dining room which had been decorated especially for this festive lunch with works of artists from the Lviv region, courtesy of the newly opened Lviv Palace of Contemporary Art. During lunch, Mrs. Clinton had the opportunity to chat with Mayor Kuybida and with Governor Hladiy. Mrs. Clinton seemed especially taken with Mrs. Stanyk. As mothers, lawyers and women who are very active in the political life of their respective countries, the two seemed to find much in common. Mrs. Stanyk, a tall, elegant woman with perfect command of English, was quite impressive.

History, art and religion, not politics, were the themes of Mrs. Clinton's afternoon program. First she visited the National Museum of Lviv on Prospekt Svobody where the director, Vasyl Otkhovych, escorted her and Mrs. Kuchma to the second floor and the halls containing displays of icons and rare manuscripts. The First Lady's party listened attentively as the director spoke about icons and from the 14th century which had miraculously survived the many centuries of Ukraine's turbulent history. The first ladies also visited the museum's Icon Restoration

Center where they tried their hands at cleaning a portion of an icon which is part of a large church iconostasis from the 17th century. Donning white lab coats, the two First Ladies worked intently with cotton swabs, cleaning off a tiny section of an icon under powerful magnifying glasses under the guidance of the Icon Restoration Center, Myroslav Otkhovych (coincidentally, the brother of the director of the National Museum).

The final stop of the day for Mrs. Clinton was a tour of St. George's Cathedral, a church which has a prominent place in the memories of countless Ukrainian-Americans who were forced to flee their Western Ukrainian homeland during WWII. Again accompanied by Mrs. Kuchma, the First Lady of the United States was greeted by the acting head of the Ukrainian Greek Catholic Church, Bishop Lubomyr Husar, who welcomed the ladies to the cathedral. Dr. Boris Gudziak, Vice Rector of the Lviv Theological Academy, guided the tour through the cathedral, conveying to the members of the group that they were entering God's home, a sacred and special place. With admirable brevity and economy of words, Dr. Gudziak gave the First Ladies an overview of the Ukrainian Greek Catholic Church -- its historical beginnings, its troubled times during the Soviet era when it went underground, and its rebirth following the breakup of the Soviet Union. The First Ladies were taken to the crypt where three giants of the Ukrainian Greek Catholic Church are buried: Metropolitan A. Sheptytsky, Patriarch Y. Slipyj and Bishop V. Sterniuk.

During her visit to the cathedral, Mrs. Clinton had the opportunity to meet three priests who had been imprisoned for their beliefs and who described their experiences working for the clandestine church. A Basilian nun presented both First Ladies with embroidered blouses. At St. George's, the two First Ladies also met a group of mentally and physically handicapped children from the movement "Faith and Light" and the rehabilitation center "Dzerelo". They were led in song by the group's founder, a young Ukrainian-Canadian named Zenia Kushpeta. With a never ending smile and infectious enthusiasm, Ms. Kushpeta told Mrs. Clinton how she had moved to Ukraine to work with that sector of society which had been shamelessly neglected in the Soviet Union -- adults and children with disabilities, those who cannot help themselves.

Indeed, it was not only at St. George's Cathedral that the First Lady saw North Americans of Ukrainian descent working in their ancestral

homeland, but at practically every stop along her itinerary. They were represented in the ranks of the American embassy personnel who arrived from Kyiv to help with the advance planning of her visit; they were among the volunteers who had been coopted from the Lviv population to help with logistics that day; they were even on the First Lady's staff. Their unique understanding of Ukrainian society, of Lviv, of the nuances of Ukrainian cultural and political life were invaluable assets to the First Lady's planning team.

Unquestionably the highlight of the First Lady's trip to Lviv was her appearance and speech at the Ivan Franko Opera House on the morning of November 18. Every seat in this recently restored elegant hall was taken as Mrs. Clinton, Mrs. Kuchma and other VIPs took the stage. The First Lady of the United States was introduced by her Chief of Staff, Melanne Verveer, a second generation Ukrainian American who delivered her introduction in Ukrainian. "This is an honor," she said, that comes only once in a lifetime." The audience was clearly appreciative of Ms. Verveer's efforts to speak the language of her ancestors and rewarded her with much applause. I cannot presume to know what the First Lady's Chief of Staff was feeling at that moment, but if her feelings were anything like mine when I was interpreting Mrs. Clinton's speech into Ukrainian, it was probably intense pride at being privileged enough to play a role in strengthening the relationship between the United States -- a country that opened its doors to our grandparents and gave them, a life free of Soviet tyranny, a country which allowed us to strive to reach our full human potential, and Ukraine -- our spiritual homeland, the country whose national anthem we sang when we were children, whose freedom we demanded during countless street demonstrations in the 70s and 80s and whose existence as a "captive Nation" had given our lives a higher purpose.

The First Lady began her speech by thanking her Chief of Staff for the introduction, acknowledging her by her maiden name, Melanne Starinshak Verveer, and attributing her wisdom, compassion and good humor in large measure to her Ukrainian heritage. "Like over one million Ukrainian Americans," Mrs. Clinton said of Verveer, "she has made immeasurable contributions to the life of my country."

Mrs. Clinton joked that standing on the stage of the opera house tempted her to sing, but that in the interest of preserving strong and warm ties between our two countries she would refrain. "But," she continued, "I would like to speak to you of voices --

the voices of women, the voices of young people, the voices of those throughout Ukraine ... who are speaking a new language of freedom and democracy and then turning their words into concrete action." Mrs. Clinton said it was appropriate that she do this in Lviv where in 1879 the Union of Ukrainian Women was established. She went on to praise this organization for all that it did to teach Ukrainian women to better their lives and the life of Ukrainian society as a whole. She congratulated the Ukrainian people for achieving so much in six short years of independence, yet stated that there is still much to be done to solidify democracy, establish a truly free market, create a society in whose sphere family and community life, religious traditions and participation in volunteer organizations reside. The key, she said, is non-governmental organizations which any government that considers itself truly democratic must take seriously.

Mrs. Clinton directly addressed the women gathered in the opera house, who time and time again applauded her remarks: "You have chosen to fight for women's health, to run for political office, to clean up the environment, to start summer camps for the children of Chernobyl. Whether you are gathering in civic associations, places of worship or even in your neighbor's home, you are strengthening civil society and making it clear that the most important person in any democracy ... is a citizen." She lamented the fact that women are still under-represented at "the table where decisions are made" and stated unambiguously, "Democracy without the full participation of women is a contradiction in terms. A country's progress depends on the progress of women."

Following the speech, 75 special guests, women who represented the best and brightest from among the thousand strong audience, were invited to the wonderfully ornate Hall of Mirrors on the second floor of the Opera House to personally meet with the First Lady. Among them were women familiar to the Ukrainian American community, such as former dissidents Iryna Kalynets and Stefania Shabatura; Atena Pashko, president of Soyuz Ukrainok in Ukraine; and Maria Drach, president of Zhinocha Hromada. There were also women whose names may not be familiar, yet who work tirelessly on behalf of the Ukrainian community of Lviv, its women and its children. There were women athletes, professors, artists, designers, rising politicians, members of Parliament and businesswomen. Their comments upon meeting Mrs. Clinton were overwhelmingly

positive. "You have uplifted the women of Lviv."
"You are not only the First Lady of the United States,
but the First Lady of the world."

After the reception, the "First Lady of the
world" traveled by motorcade back to the Lviv airport.
Smiling and waving to the crowds, she boarded her
plane for the ten hour return trip to the United States.

WINTER TARAS SHEVCHENKO

Youth is over; chill wind
has dispelled hope. Winter.
You sit alone in your cold house
No one to speak with
No one to take counsel with.
None. None at all.
You sit alone until hope comes
To fool the fool, to mock again,
To blow proud thoughts away
Like snowflakes on the steppe
Wait not for spring to come
To green your orchard and renew your hope
Or to release your wayward thoughts ...
It will not come for you, stay as you are
And wait for nothing more.

LETTERS TO THE EDITOR:

Dear Editor:

Every month, the first the first thing I do when I receive my copy of Our Life is flip to the English language section in the hope of finding yet another article by DMZ. DMZ has a keen eye for the quirks and foibles of the Ukrainian diaspora. Her vignettes of our community bring out both its finer and less desirable characteristics, and are always written with love, respect and humor. I look forward to DMZ's next contribution.

Very truly yours,

*Olena W. Stercho
Elkins Park, PA*

The National Board of the UNWLA, Inc. and the editors of *Our Life* extend best wishes to all members of the UNWLA and their families, to our readers and to our contributors and to all of those who have so generously supported the UNWLA by your donations to the *Our Life* Press Fund, the Scholarship Program, the Social Welfare programs and the UNWLA Chernobyl Fund . We wish you a happy and healthy New Year.

The Business Administrator of *Our Life* is M. Orysia Jacus. All inquiries regarding subscriptions, change of address and other administrative procedures could be directed to Mrs. Jacus at:

**732-441-9377 (tele/fax) or
UNWLA/OUR LIFE
P.O. Box 24
Matawan, NJ 07747**

To ensure prompt and uninterrupted delivery of *Our Life*, we request that you notify Mrs. Jacus of change of address as soon as possible.

From left: Very Rev. Patrick Paschak, OSBM and Most Rev. Bishop Basil Losten.

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS

New York. On November 2, 1997, the members of the Ukrainian community gathered on East 6th Street to witness the blessing of the "cornerstone" of the future home of the Ukrainian Museum by the Most Reverend Basil Losten, Bishop of the Ukrainian Catholic Diocese of Stamford. The museum is a treasury of art and artifacts representative of centuries of Ukrainian culture. The blessing ceremony was followed by a reception at the Ukrainian National Home. After an invocation by Bishop Losten, brief opening remarks were offered by the Ukrainian Museum's President Ivan Luchechko, Ukrainian Museum Building Committee Chair Roman Hawrylak and Master of Ceremonies Dr. Michael Yarmovych.

The Ukrainian Museum was founded in 1976 by the UNWLA, Inc and the banquet program included information on the UNWLA's active role in the museum's history from 1976 to the present. To mark the occasion of the long anticipated move to a new site, it was fitting that the first speaker at the banquet reception was Anna Krawczuk, the UNWLA's current president. Ms. Krawczuk's remarks in full:

Достойні гості, шановні друзі, дорогі члени Українського Музею в Нью-Йорку та Союзу України Америки!

Я маю велику честь привітати Вас сьогодні та

подякувати Вам за те, що Ви прийшли, щоб відзначити спільно з нами цей історичний момент Українського Музею в Нью-Йорку. Мій низький уклін моїм попередникам за далекоглядність — за візію, яка стає реальністю. Я вірю на дальшу підтримку членства СУА та українського громадянства, бо тільки спільними силами зможемо завершити це велике діло — поставити пам'ятник української культурної спадщини для наступних поколінь. Вітайте.

Mr. President Professor Ivan Luchechko, Most Reverend Basil Losten, Reverend clergy, Distinguished and Honored guests, members of the Ukrainian Museum in New York City, and Dear Soyuzanky - members of the Ukrainian National Women's League of America.

It is a great honor for me to welcome all of you at this historic and long awaited moment -the groundbreaking for the new home of the Ukrainian Museum in New York City.

The dreams of my predecessors are coming so much closer to realization, and I stand here in awe and honor for their foresight and determination. Their legacy is secured in three treasure chests - - the past, the present and the future. I dare to open the treasure chest of the past.

The late and Honorary President of the

UNWLA Olena Lotocka was instrumental in the realization of a Ukrainian exhibit at the Waldorf Astoria in 1926. She was also the driving force in strengthening our organization, founded in New York City in 1925, and in transforming it into a nationwide organization. Fifty years later, in 1976, our Honorary Past President Ivanna Rozankowsky was determined to house the Ukrainian Museum in New York City, the capital of the world. Behind her stood the UNWLA membership, over 5000 strong. As founders of this great Ukrainian cultural institution, we watched it grow under the leadership of great presidents: Alexandra Riznyk, Dr. Bohdan Cymbalisty, Titus Hewryk and Dr. Osyp Danko.

The treasure chest of the present is open for all of us to see. We all believe, not only in the importance, but in the necessity, of the Ukrainian Museum in New York. It is already a part of New York City's collage of cultural experience that makes this city so unique. Under the strong leadership of President Ivan Luchechko, the museum is taking its most important and, I must add, its most costly step -- the construction of its new home on 6th Street. Such a monumental task needs all the help it can get. I know that the membership of the UNWLA stands behind it. I also know that the Ukrainian American community supports and will continue to support the museum with its generosity.

The treasure chest of the future belongs to future generations of Ukrainian Americans. We cannot open it -- we can only pass it on to them. But we can dream. Let's dream together! We are at 224 East 6th Street in New York City and we see banners with the logo of the museum extending over the sidewalk. UM-YM-UM. Ukrainian Museum- Українській Музей-Ukrainian Museum. We walk in. We visit the art exhibits -- Ukrainian folk art, religious art, sculpture, kilims, ceramics -- all tastefully displayed. And we say -- this must have been a highly cultured people that came to the shores of the United States. We become interested in their history. We see further exhibits of the 20th century turmoil, exhibits that depict the suffering people in far away Europe, many of whom found a refuge in Washington's land. The enslavement, the famir the gulags, Siberia, the Iron Curtain, Chornobyl. The Iron Curtain crumbling ... and finally, God sent Freedom, Independence, Sovereignty and Democracy at the close of the second millennium. And we say -- these were the great people that believed in themselves and in God. These were our ancestors!

In these few minutes I took you into the past

From left: Zenia Mucha and Anna Krawczuk.

and imagined the future, but I must keep you in the present -- here at the benefit banquet for the Ukrainian Museum of New York. The support of the American and Ukrainian American community, not only in New York City but nationwide, has given us the opportunity for this moment. But our job is not yet finished. It has just begun. I appeal to people of good will to help us erect this monument to Ukrainian cultural heritage. Once erected, it will become a piece of inlaid mosaic in the icon of nations that have created the United States of America.

I thank you for coming to this event and I believe in your generous and strong support. Together we will make the dream come true. I thank you for your attention.

Welcome and may God Bless!

Я дякую Вам за увагу. Щастя нам Боже!

Mrs. Krawczuk's speech was followed by a keynote address delivered by Ivan Dziuba, former Minister of Culture in Ukraine. Greetings from New York's Governor George Pataki were presented by Zenia Mucha, Director of Communications for the Governor.

During the festivities, guests were entertained by a musical program. The new, beautifully illustrated, Ukrainian Museum brochure was distributed and pledges for the museum's building fund, totalling more than \$400,000.00 were proudly announced. In her closing remarks, Tatiana Tershakovec, UM Special Events Chair thanked everyone for coming and for their support.

VEGETABLE SQUARES

A quick and easy appetizer

- Contributed by Tania Blanco

- 1 package Pillsbury Crescent Rolls
- 1 package 8 oz. cream cheese
- 1/2 package Hidden Valley Cream Herb Dressing
- 1 tbsp. mayonnaise
- 2 tbsps. sour cream
- 1/2 cup each grated carrots, broccoli and cauliflower

Unroll crescent roll dough on a cookie sheet and seal perforations.
Bake at 375 degrees for 12 minute. Cool.
Beat together cream cheese, herb dressing, sour cream and mayonnaise.
Spread on baked dough.
Sprinkle vegetables over the top and cut into squares.

(Keeps well in refrigerator).

CARROT-CELERY PANCAKES

- 4 cups shredded carrots
- 2 whole eggs
- 1 cup shredded celery
- salt
- 1/2 cup finely chopped parsley
- pepper
- 1 medium onion, finely chopped
- 1/2 cup flour
- 1/4 cup chopped basil (fresh) or 1 tsp. dry
- olive oil

Combine shreeded and chopped vegetables and seasonings.
Beat eggs and add to vegetables.
Add flour and mix.
Heat oil in frying pan.
Using large serving spoon, drop mixture onto well heated frying pan.
Cook about 4 minutes on each side, making sure not to burn.

Pancakes can be kept warm in a single layer on a cookie sheet in a 300 degree oven.

ХРИСТЯ НАВРОЦЬКА

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ПАШТЕТ ЗІ ШПІНАТУ

Три (по 10 унцій) коробки мороженого нарізаного шпінату (chopped spinach)

4 ложки масла або маргарини

1 горнятко дрібно нарізаної зеленої цибульки

2 великі моркви (потерті на тертку)

1 горнятко вершків (half and half)

сіль і перець до смаку

1 ложечка василька (basil)

4 яйця

водяний крес і кусочки моркви до прибрання

Розморозити шпінат, витиснути воду. Посікти на масу. Добре намастити форму до печення (8 1/2 на 4 1/2). Вистелити форму алюмінійовим папером. У ринці ємністю 2 кварта на малому вогні стопити масло, на якому тушувати цибулю й моркву до м'якості, часто мішаючи. Додати шпінат, вершки, сіль, перець і васильок і заварити до кипіння. Зняти з вогню і по одному вбити яйця. Добре замішати і влити до форми. Розправити рівно у формі. Накрити алюмінійовим папером. Вкласти форму до більшої (13 x 9) форми, наповненої гарячою водою на 1 інч.

Пекти в печі, нагрітій до 375° 1 і 1/4 години. Вистудити на дротяній підставці через 15 хвилин. Поставити 2 важкі баньки, щоб притиснути паштет. Вкласти на ніч до холодильника. Вийняти перед подаванням з форми і прибрати зеленню і морквою.

ЦИТРИНОВА ЮШКА

4 горнятка доброго курячого бульйону. (Можна взяти 2-3 кубики курячого бульйону)

1/4 горнятка незвареного рижу

3 яйця

сік з однієї цитрини

сіль і білий перець до смаку

Пригріти бульйон і додати риж, накрити і варити 25 хвилин. Вбити яйця з цитринним соком і додавати по 1/2 горнятка бульйону, постійно мішаючи. Тоді влити все до гарячої юшки. Посолити і поперчити. Зразу подавати.

ТЕЛЯЧІ КОТЛЕТИ З БІЛИМ ВИНОМ

2 фунти телячих котлет, нарізаних на 1/4 інч товщини

сіль і перець

1/3 горнятка борошна

1/3 горнятка олії

2 ложки масла

1 горнятко води

1/2 горнятка білого вина

1 кубик курячого бульйону

2 цитрини

трохи свіжої петрушки

Товчком для м'яса побити котлети на дуже тоненькі. На восковому папері посипати котлети сіллю, перцем і борошном.

У великій сковороді (пательні) на середньому вогні стопити масло з олією. Рум'янити по кілька котлет на раз з обох боків. Як уже добре присмажаться, відкладати на тарілку і, як треба, додати олії.

На малому вогні влити до сковороди воду, відшкрябати присмажені частинки, додати вино і бульйон. Змішати все разом і вкласти всі котлети до сковороди. Накрити і тушувати 15 хвилин, щоб котлети були м'які.

Розрізати цитрину на половину і витиснути сік. Другу нарізати в кружальця. Скласти котлети до полумиску, частинно накриваючи одну іншою, накрити і тримати в теплі.

Влити цитринний сік до п'яни в сковороді і закип'ятити. Полити ложкою п'яни на котлети і прибрати кружальця цитрини і зеленою петрушкою.

ПОМАРАНЧЕВА ЛАКОМИНКА З МЕДОМ

4 помаранчі

1 банан

1/2 горнятка помаранчевого соку

1/4 горнятка меду

2 ложки цитринного соку

1/4 горнятка тертого кокосу (coconut flakes)

Обчистити помаранчі, нарізати на тонкі кружальця і вкласти до мисочки, в якій подаватиметься. Обчистити банан, нарізати на тонкі кружальця і теж вкласти до мисочки. Легко змішати, потрясаючи мисочкою.

Змішати помаранчевий сік, мед і цитринний сік і влити на овочі. Притрусити кокосовими стружками.

ШОКОЛЯДОВИЙ ТОРТІК З ГОРІХАМИ ЛІЩИНИ

4 унц. шоколяду

1 1/2 ложечки розчинної кави (найкраще "еспресо"), розпушеної в одній ложці окропу. Вистудити.

2/3 горнятка цукру

1/2 горнятка (1 кістка) масла, кімнатної температури

6 яєць розділених, кімнатної температури

1/4 горнятка лікеру "Франджеліка"

1/2 горнятка підсмажених горіхів ліщини (мелених)

1/4 ложечки соусу "тартар" ("cream of tartar")

3/4 горнятка + 2 ложки борошна

2 ложки кукурудзяного крохмалю (corn starch)

ШОКОЛЯДОВА ПОЛИВА

1 1/2 унц. порошкового шоколяду (chocolate chips)

1/2 ложечки екстракту "мокка" (може бути 1 ложка дуже міцної кави)

1/2 кістки масла, нарізаного на тоненькі пластинки

Стопити шоколад із розчинною кавою у верхній частині подвійного посуду над окропом, що кипить. Збити електричною мішалкою масло з цукром, 5 хвилин. Вбивати по одному жовтки. Додати змелені горіхи, лікер і шоколядову масу. Збити білки на тугу піну і змішати 1/4 суміші із жовтками. Ложкою накласти решту піни зверху на жовтки і посипати борошном, і крохмалем. Легко, але добре змішати все разом. Влити до приготованої, намащеної і посипаної борошном 9-інч. тортівниці.

Пекти в температурі 350° 25-30 хвилин. Пробувати патишком готовність. Студити в тортівниці.

Холодний тортік полити склицею: стопити шоколад над окропом. Додати екстракт та масло і змішати на сцільну масу. Полити торт зверху і з усіх боків.

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ

НАШЕ СОРОКАЛІТТЯ

*Дарунки для музейної крамнички.
Gifts for the museum store.*

25 жовтня 1997 р. у великій залі Українського Освітньо-культурного центру у Філядельфії зібралися союзнянки й гості, відсвяткувати 40-ліття заснування 43-го Відділу СУА ім. Олени Пчілки.

Внесенням прапора СУА, славнем та засвіченням свічки і хвилиною мовчанки у пам'ять померлих членок почалося свято, яке відкрила голова Відділу Анна Максимович. По молитві вона теж прочитала коротку історію Відділу. Присутні уважно слухали. Чи дійсно можливо влаштувати стільки імпрез: відзначень визначних громадян, літературні вечори, мистецькі виставки, два літературних конкурси, видання книжечки для дітей Ганни Черинь? Проте Анна Максимович стисло, коротко перерахувала імпрези і зустрічі, а також повідомила, що майже 80.000 дол. видано на добродійні цілі СУА включно зі стипендіями.

Союзнянки 43-го Відділу щасливо усміхалися, вони майже всі були у вишиванках та мали відзначки — "маленькі вишиті рушнички", — прислані у подарунок союзнянками м. Калуш Івано-Франківської області, яким уже кілька років допомагає 43-й Відділ пакунками, датками та дружнім листуванням. Вшановано одну з засновниць Відділу Марію Євсевську та почесну членку Анастасію Жилаву. Святкування приємно проходило за читанням привітів, які представила Ольга Головецька та яких надійшло досить багато, непомітно пройшла вечеря. Голова Округу Марія Раковська зі словами признання вручила грамоту 43-му Відділові від Централі СУА та грамоти Округу для членок: Анни Максимович, Людмили Чайківської, Марії Куземської і Марії Данилів.

У розважальній частині членки 90-го Відділу СУА Ірена Бойко й Оксана Ткачук у супроводі Наталії Вайди виконали три пісні, Оксана Ткачук прочитала твір "Як дівка парубка проклинала" д-ра Григора Лужницького, (з архіву "Нотатки шпаргльєра"), а членка 43-го Відділу акторка Ліза Чепіль прочитала гумореску Г. Черинь "Вакації". Заступниця голови 43-го Відділу Іванна Пенкальська привітала квітами присутню у залі союзнянку 13-го Відділу СУА Лідію Кий за працю, за жертвовність, за добре серце і дружнє тепло. Пані Лідія Кий з нагоди ювілею подарувала зібранню торт, якого вистачило для всіх 100 присутніх у залі. З нагоди 40-ліття членки 43-го Відділу подарували 68 речей для крамнички Українського Музею. Ці речі було зібрано й передано для крамнички музейною референткою Ольгою Диміцькою, їй допомагала Оксана Гораєцька. Ведучою програми була Людмила Чайківська.

Минуло 40 років плідної й різноманітної праці для СУА і громади. Тому не дивно, що в привіті від ЗУДАК читаємо: "Ваш 43-й Відділ СУА відомий нашій громаді як один з найбільш активних у всіх ділянках суспільно-громадської праці. Щастя Вам Боже!"

А нам хочеться закінчити цитатою Євгена Сверстюка:

*"Ніколи не була вона царівною, ні принцесою...
жінка моєї землі..."*

*...була вона принцесою і випромінювала
світло слави пише в царстві духа..."*

Людмила Чайківська,

45 РОКІВ ПРАЦІ 33-ГО ВІДДІЛУ СУА

26 жовтня 1952 року гурт свідомих жінок Клівленду, до якого належали бл. п. Михайлина Ставнича, Лідія Гладка, Степанія Городиська, б. п. Павлина Мазур, бл. п. Осипа Олінкевич, Ірина Сялук, бл. п. Іванна Яремко, Володимира Баслядинська та Ірина Стахур, заснували 33-ій Відділ СУА ім. Лесі Українки. Головним напрямком діяльності відділу було обрано надання харитативної допомоги українським братам і сестрам, волею долі розкиданих по різних країнах світу. Першою головою відділу було обрано бл. п. Михайлину Ставничу. Вже наступного 1953 року при відділі почав діяти перший в Америці дитячий садок, він працює і тепер. З перших років існування відділ зосереджував увагу на працю за межами Клівленду навіть — Америки: було створено "Фонд Бабусі" у Польщі, в Україні — станицю "Мати й Дитина", перебрано опіку над школою і садочком у Бельгії, Німеччині. Упродовж 45-ти років союзнянки відділу виявляють високу громадянську та національну свідомість: відділ фінансово підтримує такі інституції як НТШ, УВУ, ФКУ в Гарварді, Музей-архів у Клівленді, різні молодіжні організації. З ініціативи 33-го Відділу у Клівленді побудовано пам'ятник Лесі Українці, ім'я якої носить відділ, зложено датки на побудову пам'ятника великому Пророкові Тарасу Шевченку у Вашингтоні. У 1963 році по звільненні Патріярха Йосифа Сліпого, відділ фінансував вітраж до церкви св. Андрія, як вияв вдячності Господеві за його ласку, а членки збирали пожертви від громадянства на "Церкву в потребі". Зусиллями відділу також обладнано одну кімнату школи св. Йосафата.

Відділ постійно підтримує всі фонди Головної Управи: Фонд ім. Олени Лотоцької, Запасний і Пресовий Фонди журналу "Наше Життя", Фонд Чорнобиля СУА, Фонд Репрезентації СУА, Стипендійну акцію і Український Музей у Нью-Йорку, на який наш відділ — як спонсор — пожертвував 10,644 дол.

Урізноманітнюючи свою працю з метою збирання і поповнення коштів, відділ влаштовує товариські зустрічі, літературні вечори, мистецькі виставки, пікніки, різдвяні базари, збірки під церквами "Писанка для бідних дітей", бере участь у міжнародних базарах "Під одним прапором". Було організовано курси вишивання та кулінарних страв. У теперішній час влаштовуємо продаж печива та інших речей при церкві св. Йосафата в Пармі.

Цей рік є ювілейним для Стипендійної акції СУА — минуло 30 років її існування. Союзнянки відділу завжди з гордістю відзначають той факт, що у 1967 році його заініціювала Степанія Шевчук і саме наш, 33-ій Відділ, був першим спонсором до Колегії св. Ольги в Бразилії. За 30 років існування Стипендійної акції відділ має багато чого розповісти про її діяльність: завдяки фінансовій допомозі змогли закінчити

свої студії 30 священників, п'ятьом було надано допомогу в інших професійних студіях, десятьом допомогли одержати середню освіту. Три наші стипендіанти завершили студії в Римі і тепер є викладачами в Україні, а два стипендіанти священниками. Тепер відділ має 9 стипендіатів, чотири з них є в Україні. Завдячуючи щедрим пожертвам спонсорів і даткам членок від початку заснування Стипендійної акції СУА до теперішнього часу українським студентам з Аргентини, Бразилії, Польщі, Риму, Югославії та України виплачено стипендій на суму 73,400.00 дол.

При відділі діє музейно-мистецька референтура, яка влаштовує виставки, збирає експонати до Українського Музею, чотири рази на рік прикрашає вітрину в кредитовій кооперативі "Самопоміч" різноманітними експонатами. Великим ініціатором, справжнім ентузіастом у цій справі є почесна членка СУА Ірина Кашубинська. Понад 25 років вона збирає зразки українського народного мистецтва, особливо з її родинного села Угринова, Сокальського повіту. На виставку в Українському Музеї в Нью-Йорку 14 вересня ц. р., присвячену 50-річчю акції "Вісла", Ірина Кашубинська представила понад 100 експонатів з власної колекції народного одягу Угринова.

Особливу увагу відділ звертає на організацію Суспільної опіки. Союзнянки висипали пакунки до Бразилії, Аргентини, Польщі, а з 1991 року центром уваги стала Україна. Тільки до Херсону на сьогодні, вже вислано 42 пачки з одягом, взуттям, ліками, солодощами та забавками для дітей, сиротинцям, Товариству Милосердя у Львові, Сестрам Пресвятої Родини у Гошеві, школі Національного Відродження, інтернатам. Тільки за три останні роки матеріальна допомога Україні становить 12.766 дол.

Праця 33-го Відділу багатостороння й різноманітна, кожний з минулих 45-ти років наповнений своїм, відповідним вимогам часу, змістом.

Сьгодні у відділі 67 членок, головою є Міля Русин. У відділі склалася свої традиції, вже не один рік діє гурток книголюбів, створений за ініціативою Люби Боднар. Лише у вересні збиралися кілька разів: попрощалися з довголітньою союзнячкою Любою Ведмедик перед її від'їздом до Колумбусу, привітали з 90-літтям почесну членку відділу, колишню голову, а нині — активну учасницю гуртка книголюбів Емілію Воляник, відзначили 45-річчя відділу. Розповідаючи про діяльність відділу, Міля Русин підкреслила, що було зроблено так багато завдяки всій громаді Клівленду, і подякувала за підтримку, допомогу та щедрі пожертви. Відділ гордиться своїми почесними членками: Іриною Кашубинською (почесна членка СУА й Округи), Іванною Вовк (почесна членка СУА), бл. п. Євгенією Дубас (почесна членка Округи), Марією Грушкевич (почесна членка Округи), бл. п. Ольгою

Городиською (почесна членка Округи), Іванною Шкарупною (почесна членка Округи), Юлією Тарнавською (почесна членка Відділу), Степанією Городиською (почесна членка Відділу), Емілією Воляник (почесна членка Відділу), Мірою Грабець (почесна членка Відділу), Стефанією Вільшанецькою (почесна членка Відділу).

У Відділі завжди панує атмосфера взаєморозуміння, доброзичливості, бажання підтримати та допомогти у важку хвилину, розділити радість і коли є потреба, відповідальність кожної з членок за доручену їй ділянку праці.

Ніна Кулакова,
пресова референтка Відділу.

ЮВІЛЕЙ 92-ГО ВІДДІЛУ

Ювілей 92-го Відділу. Ліворуч: Марія Гарвіст, Іванна Мжиглоцька (голова), Дарія Самотулка, Тетяна Рішко; стоять: Ольга Стак, Анна Захарко, Стефанія Ландвїйт, Марія Брацук, Марія Демчишин, Марія Стрижжак, Олена Рохман.

Jubilee of Branch 92.

28-го вересня 1997 р. 92-ий Відділ СУА в Менвілі, Н.Дж. відзначив ювілей — тридцятиліття свого існування у новозбудованому Культурному центрі при парафії церкви св. Архистратига Михаїла. Погідний, осінній день та дбайливо прикрашена квітами й вишивками зала створювали присутнім гарний настрій.

Свято відкрила голова Відділу Іванна Мжиглоцька, привітавши о. пароха Павла Лабінського, заступницю голови Союзу Українок Америки Ольгу Тритяк, засновницю Відділу Ірену Левицьку, її чоловіка проф. Романа Левицького, шановних гостей і дорогих союзників. Далі вона передала ведення програми Тетяні Рішко.

Славень СУА відспівано в супроводі ансамблю "Львівські музики". Поіменно було згадано членок, які відійшли у вічність і вшановано їх пам'ять однохвилинною мовчанкою. Далі Ольга Тритяк передала привіти від голови Союзу Українок Америки Анни Кравчук і від себе та вручила Відділові грамоту з нагоди 30-ліття його існування. Ірена Левицька, засновниця Відділу, розказала в жартівливій формі про його початки.

Огляд праці Відділу за 30 літ подала Дарія Самотулка. 92-ий Відділ було засновано в 1967 р. за почином Ірени Левицької, тодішньої голови Округної Управи, Н.Дж. Початки не були легкі, але любов до батьківщини й бажання їй допомогти перемогли труднощі. Першою головою була Марія Пілат, пізніше ними були Параскевія Матіїв, Стефанія Гаврилюк, Прися Яцук, Тетяна Рішко (двічі), тепер протягом 10-ти літ — Відділ очолює Іванна Мжиглоцька.

В огляді праці були подані важливі події та здобутки, зокрема: Стипендійної акції (стипендисти Маврикій Волошин з Бразилії і Петро Томас із Словаччини, який студії завершив у Римі і в 1995 р. прийняв тайну священства), харитативні (допомога Бразилії, Польщі, а від 1991 р. дітям Чорнобиля, Дитячій лікарні у Львові, інтернатів сиріт у Донецьку, хворій членці СУ в Чернівцях), зовнішніх зв'язків (виставки народного мистецтва в довколишніх міських бібліотеках, відзначення Січневих роковин з піднесенням українського прапора в Менвілі, а також культурно-освітня праця та збирання фондів для ведення діяльності.

Відділ є добродієм і меценатом Українського Музею та виконує своєчасно всі свої зобов'язання до Головної Управи.

Марта Данилюк окремо показала діяльність Відділу вдало зібраною виставкою світлин та грамот, розташованих у хронологічному порядку.

Далі за програмою відбувся обід. Молитву провів о. парох Павло Лабінський. Ведуча програмою Тетяна Рішко представила присутніх за головним столом та визначних гостей, зокрема голову СФУЖО Оксану Соколик та довголітніх членів Головної Управи: д-ра Іванну Ратич, Ірину Чайківську, Ольгу Гнайтею й Марію Полянську. Під час обіду виголосили привіти голова СФУЖО Оксана Соколик та Марія

Полянська — голова Окружної Управи Н.Дж. Зі зворушенням прийняли ми привіт, переданий Іриною Чайківською від почесної голови СУА Марії Савчак. Дальші привіти прочитала Дарія Самотулка.

У мистецькій програмі виступав ансамбль "Львівські музики" із віночком українських народних пісень. Гучними оплесками присутні виявили своє задоволення. Смачний обід приготував п. Любомир Гнідь. Під час обіду проведено лотерію. У заключному слові Тетяна Рішко висловила щиру подяку виконавцям програми, гостям і союзнякам, які своєю присутністю вшанували наше свято. Програму закінчено молитвою і національним славнем "Ще не вмерла Україна".

Дарія Самотулка

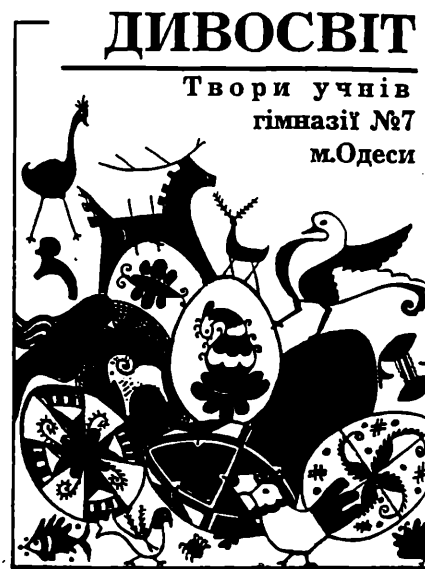
ДІТИ В ОДЕСІ СЛУХАЮТЬ КАСЕТИ, ВИДАНІ 82-ИМ ВІДДІЛОМ СУА В НЬЮ-ЙОРКУ

Перебуваючи восени в Україні, я відвідала соняшну Одесу, де з 1942 до кінця 1943 року працювала в підпіллі Похідної групи ОУН "Південь". Хоча нікого з давніх друзів не відшукала, але зустріла нових ентузіастів національного відродження української мови й культури в зрусифікованій Одесі. Відвідуючи моїх одиноких знайомих одеситів — родину лікарів Ярослава й Наталії Рожковських-Скрипник, з приємністю спостерігала, що ці молоді професіонали розмовляють удома українською мовою та в рідній мові виховують свою чотирирічну донечку.

Я була рада, що малій Оксанці, крім лялі, могла подарувати чудову касетку "Послухайте, діти", видану 82-им Відділом СУА в Нью-Йорку, яку вона із зацікавленням слухала.

У милому товаристві д-ра Н. Рожковської я мала нагоду відвідати вірцеву українську гімназію ч. 7, де діти від першої класи вивчають українську й англійську мови. Директор школи — досвідчений педагог Світлана Мельник — ентузіастка національного відродження зросійщеного Чорноморського порту Одеси обдарована організаційними здібностями, крім родинних і професійних обов'язків, очолює також організацію Союзу Українок Одеси. З нею тісно співпрацює заступниця голови СУ Одеси Тетяна Ананченко, доцент катедри українознавства і культурології Одеського університету.

Дізнавшись, що Союз Українок у своїй діяльності, зокрема, опікується сиротами з українських родин і дітьми, яких залишили батьки, організовуючи для них україномовні світлички і садки, я з любов'ю передала голові СУ Одеси Світлані Мельник для цих знедолених дітей магнітофон і касети "Послухайте, діти" та торбину цукерків від 82-го Відділу СУА в Нью-Йорку.

Обкладинка книжки.

Book cover.

Захоплена виховним змістом касети, голова СУ Одеси С. Мельник переслала нашим союзнякам щирий привіт і подяку, а мені подарувала малу, але цінну збірку поезій та оповідань талановитих учнів гімназії ч. 7 м. Одеса. Вона завжди буде мені нагадувати про щиру гостинність українських друзів у чужомовному місті Одеса над Чорним морем — українським морем, де "Козаки на чайках гуляли — слави добували".

Ірина Г. Іванчишин,
членка 82-го Відділу СУА.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1 ДО 31 ЖОВТНЯ 1997 Р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

Natalie Chuma established the Mary & Nicholas Chuma Memorial Fund with a donation of **\$5,000.00**.

Sir Harry Polche KSG established the Sir Harry & Rosalie Polche Endowment Fund with a donation of **\$5,000.00**.

На Тривалий Фонд ім. д-ра Климентія і Ольги Рогозинських зложили **500.00 дол.** д-р Климентій і Ольга Рогозинські.

ДАТКИ

175.00 дол. — Іван і Наталія Даниленки;

165.00 дол. — Марія Шуст;

по 100.00 дол. — Наталія Фединська-Слиж, Роман Слиж, Тиміш і Анна Гнатейки;

80.00 дол. — Олександр і Анна Клоси;

по 50.00 дол. — Володимир і Софія Сенежаки, д-р Ігор Гулявий, Люба Мриглоцька, Ольга Купчин;

по 40.00 дол. — Тамар Кнегнецька, Роман Маселко;

по 30.00 дол. — Стефан і Володимира Сливоцькі, д-р Річард і Аделя Ганусеї, Наталія Чума (JP Morgan), Євген і Ольга Филиповичі;

по 25.00 дол. — д-р Аркадій Очеретко, д-р Теодосій і Любомира Крупи, Расел і Марлін Велтон, Андрій Прадишук, Ольга Балабан, Анна Заброцька;

по 20.00 дол. — Ольга Вишневецька, д-р Олександр Стрільбицький, д-р Стефан Стецура, Сидір і Марія Тимяки, Волтер і Ольга Скоцень, Остап Гатц, д-р Лев і д-р Арета Добрянські, Дарія Мудра, Галина Сминдак, д-р Юрій Свищак;

по 10.00 дол. — Віктор Вінич, Емілія Процінська, Катерина Кузиляк, Соня Кохан, Олена Дяченко, Ярослава Солган, Зеновія Мосійчук, Доналд і Глорія Горбаті, Марія Рейнарович, Люба Ярмак;

по 5.00 дол. — д-р Роман Богонович, Оля Федунець, Марія Касен.

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

25,000.00 дол. — Яр і Ірена Моцюки;

по 5,000.00 дол. — Іван і Діана Гинанські, Ірина Чайковська, Стефанія Савчук;

4,000.00 дол. — Юліан і Марія Бачинські;

2,500.00 дол. — Стефан і Володимира Сливоцькі;

по 2,000.00 дол. — Іван і Ярослава Лучечки, Ярослав і Марія Томоруґи, Ігор і Рома Гайди (CPC International);

по 1,500.00 дол. — Орест і Лідія Глюти (American Express), Українська Православна Федеральна Кредитова Кооператива;

по 1,000.00 дол. — 99-ий Відділ СУА, Андрій Турчин;

750.00 дол. — Орест М. Припхан;

по 500.00 дол. — Ірена Охримович (Bellcore Corp.), Ольга Смаль, Лідія Ігнат, д-р Денис і Мира Стахіві;

400.00 дол. — Даніел Кашімер;

по 300.00 дол. — Адріяна Долинська (Bellcore Corp.), Микола і Галина Гошовські, Генріх і Марія Шноуси;

250.00 дол. — Нестор і Анісія Шусти;

по 200.00 дол. — Іван і Ольга Буртики, Оксана Лобачевська, Мирослава Данилишин, Іван і Ярослава Лучечки, Теодосій і Ольга Зазулі, Богдан і Оксана Кузишини, д-р Олег і Іванна Ратичі;

150.00 дол. — Орест і Лідія Глюти;

125.00 дол. — Василь і Зеновія Никифоруки;

по 100.00 дол. — Галина Воскоб, д-р Емілій і Ірена Ключаси, Алекс Кедринський, 34-ий Відділ СУА, 89-ий Відділ СУА, Ірена Шпетко, Аркадія Стебельська, Надія Мандрусак, Василь і Анастасія Марущаки, Оріся М. Даїл, д-р Орест і д-р Джуді Гарбовські, д-р Роман Смик, Дамян і Лідія Гечі, Юрій і Наталія Струтинські, о. Богдан Олесь, 28-ий Відділ СУА, Стефанія Цегельська, д-р Сергій і Наталія Винарські, Люба Мриглоцька, Марія Андрусак, Людмила Бойко, Мирослава Савчак, д-р Оксана Фольварків, Степан і Лідія Бойки, Александра Воробкевич, Іван Петро Русиник Гарбера, Наталія Цибрівська, Роман і Галина Поритки, Іван і Марія Жуковські, Петро і Марія Кондрати, Йосиф і Стефанія Порайки, Роман Стефанюк, Стефан і Анна Секрети, Марія Савицька, д-р Богдан і Джоан Целевичі, Стефанія Савчук;

по 75.00 дол. — д-р Ярослав Мігайчук, Ольга Дубик, Віра Сендзік;

55.00 дол. — Ольга Тритяк;

по 50.00 дол. — Олена Качала, д-р Роман і д-р Стефанія Барановські, Михайло і Стефанія Ридуки, Дарія Ломницька, Марія Світій, Іванна Галапац, Іван Лешко, Галина Гомзяк, д-р Олександр Р. Стрільбицький, Володимир і Параскевія Шпачинські, Порфірій і Тамара Панкевичі, Анастасія Вариха, Володимир і Софія Сенежаки, Олександр і Софія Скопи, д-р Павло і Ірина Джулі, Марія Андрейко, д-р Леонід і Оксана Мостовичі, Люба Раковська;

по 30.00 дол. — Неоніла Гордієнко, Василь і Ірена Іванчишини;

по 25.00 дол. — Стефанія Кобилецька, Марія Бартошевіч, Звенислава Романів, Михайло Василюшин, Тарас і Марія Дурбаки, Іван і Наталія Головінські, д-р Євген і Ніля Стецькови, Йосиф і Нона Войтовичі, Юрій Форис, Петро і Анна Світницькі, Дарія Гусар, Р. і К. Довбенки, Андрій і Катерина Буки, Василь і Маргарета Кієць, Микола Курчак, Ольга Цар, Юліан Охримович, Надія Татчин, Зінаїда Миськів, В. Столярський;

по 20.00 дол. — Лев і Варвара Височанські, Іван і Марія Вороняки, Ольга Тарас ЛяМорте, Наталія Гусар;

по 15.00 дол. — Атанас і Катерина Кобрини, Ярослав і Іванна Кліми, Юрій Яремкевич;

по 10.00 дол. — Любомира Мокій, Іван Купіна, Андрій Шуль, Катерина Белґаус, Ольга Чмола, Анна Заплітна, Анна Кибало, Ярослав Яцковський, Ірена Твердохліб;

Звдячністю і признанням за юридичні поради для Люби й д-ра Степана Іванчуків висилаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Маріан і Ірина Гавури, Кент, Ог.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У першу, дуже болючу річницю смерті мого незабутнього чоловіка, улюбленого батька і дідуся **бл. п. Сяхи Кульчицького** складаю **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ через 66-ий Відділ СУА.

Марія Кульчицька з дітьми і внуком Ромчиком.

У десяту річницю смерті дорогого чоловіка, тата і дідуся **бл. п. Олександра Гладкого** складаємо **1,000.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ, через 66-ий Відділ США.

Ірена Гладка з дітьми і внуками.

У пам'ять чоловіка **бл. п. о. Йосифа Лукашевича** в десяту річницю його смерті складаю **500.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Наталія Лукашевич.

У пам'ять батька **бл. п. Романа Яцкова** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Олександра Яцкова.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Параскевії Щур** складаємо **25.00 дол.** на потреби УМ.

Іван і Стефа Олійники.

У пам'ять дорогої донечки **бл. п. Анни Єлисавети Струк** складаємо **100.00 дол.** на потреби УМ через 66-ий Відділ США.

Петро і Міля Струки.

У пам'ять **бл. п. Параскевії Щур**, мами нашої членки Дарії Костів складаємо на Будівельний Фонд УМ: **по 25.00 дол. — 64-ий Відділ США, Ніна Самокіш; по 20.00 дол. — Поля Книш, Христя Навроцька; по 10.00 дол. — Люба Прокоп, Софія Салдан, Галина Цігаш; по 5.00 дол. — Люба Артимішин, Наталія Білоус, Ірена Комар, Уляна Старосольська.**

У пам'ять **бл. п. Ярослава Тесаровича** складаю **25.00 дол.** на потреби Українського Музею.

Н.Н.

Замість квітів на могилу дорогої братової **бл. п. Люби Осадци** складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Богдан і Таня Осадци.

Замість квітів на свіжу могилу кузина архітекта **бл. п. Аполінарія Осадци** пересилаємо **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Богдан і Таня Осадци.

In memory of **Katherine Kedrowsky** I am donating **\$25.00** to the Museum's Building Fund.

Alice Gural.

Tymchyshyn & Tamara Tymchyshyn, Ihor & Natalia Sonevitsky, Roman Ferencevych; \$30.00 — Bohdan & Natalia Cybuk, Richard & Ludmilla Murphy; \$25.00 — Anna Johnson, Marta Pereyma; \$20.00 — Myron Wolynec.

Закінчення із стор. 10.

тоді, коли рух найменший, щоб уникати зайвої агресії пройти в будинок. (Одного дня Елізабет Понд і група студентів не могли дістатися до будинку інституту, де вона мала читати лекцію, бо вхід заблокував старий технік, у якого тряслися руки і який саме тоді ремонтував двері. Тут розвелась авантюра з агресивними вигуками й образами). Я б увімкнула тепло в усіх будинках, включно з філармонією, яку вже 20 років не ogrівали. А найбільш радикальною частиною моєї програми був би цікавий, винахідливий і смішний телесеріал-мультиплікат про те, яке приємне було б життя, коли б чоловіки брали на себе половину домашніх робіт, звільняючи від них своїх жінок.

А тоді б я стала збоку і споглядала на те, як

In memory of **Mrs. Irene Ruzecki**, of Baysprings Place Fl. who died on September 19, 1997 the following donations were made to the Ukrainian Museum: **\$50.00 — Abra Software, Inc.; \$25.00 — Anastasia Volker, Mary Ann Ruzecki, Richard & Rita Ruzecki, Mr. & Mrs. E. Luchinski, Evon Paul Ruzecki, Donald & Kate Ruzecki, Mr. & Mrs. S. Miedziak, John & Esther Bry Jr., Mr. & Mrs. W. Warren, John & Mary Spripp; \$5.00 — Marion Halkowich.**

CANADIAN FUND

\$60.00 — William & Gladys Rozecki; \$30.00 — Cyril & Mary Nelson; \$20.00 — Randy Nelson & Shelia Luther; \$10.00 — Rose Baydock.

Замість квітів на свіжу могилу мого дорогого й незабутнього брата **бл. п. Михайла Фандериса** складаю через 33-й Відділ США ім. Лесі Українки в Пармі, Ог. **300.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Евгенія Фандерис.

Замість квітів у пам'ять сестри **бл. п. Ярослави Дядиви** складаю **25.00 дол.** через 54-ий Відділ США на потреби УМ.

І. Щерба.

У пам'ять **бл. п. Олени, Ані і Марусі** з Вергановських, складаємо **200.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Д-р Ярослав і Софія Рожанковські.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ореста Гафтковича** з Рочестеру складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Надія Гафткович.

Замість квітів на могилу **бл. п. Володимира Петровського** складаємо **20.00 дол.** на потреби УМ.

Юрій і Дарія Костіви.

У пам'ять у річницю уродин **бл. п. Атанаса Мілянчи** складаємо **95.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Евстахія і Мотря Мілянчи.

У пам'ять **бл. п. Ірини К. Гасюк** складаю **25.00 дол.** на потреби УМ.

Ольга Тритяк.

У пам'ять мого дорогого чоловіка **бл. п. Ярослава Тесаровича**, який помер 1-го вересня 1997 р., складаю **100.00 дол.** на потреби УМ.

Марія Тесарович.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ

Управа і Адміністрація Українського Музею.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

(ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИСТОПАД 1997 р.)

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У першу річницю смерті **Ольги Домбчевської-Король**, яка відійшла у вічність 5 листопада 1996 р. у Львові, на бажання тепер уже покійного брата Романа Домбчевського складаємо на Фонд Чорнобиля СУА **100.00 дол.** через 47-ий Відділ СУА в Рочестері.

**Люба Домбчевська, дружина,
Зор'яна Домбчевська, донька.**

На нев'янучий вінок у світлу пам'ять **бл. п. Лідії Данилюк** складають на Фонд Чорнобиля СУА: **по 50.00 дол.** — Володимир Данилюк, Осип Боба; **\$41.00** — Ohaus Corporation, **40.00 дол.** — Дарія Будна; **35.00 дол.** — Аня Будна-Аляра; **30.00 дол.** — Мирон і Нуся Яворські; **по 25.00 дол.** — Нестор Ходновський, Леся Ткач, Ярослав і Надія Бігуни, Ігор і Марія Кігічаки, Ігор і Дарія Зелики, Богдана Мельничук; **по 20.00 дол.** — Микола Козюпа, Іванна Бартошик, Марія й Юрій Українські, Є. і І. Яворські, Мирося Мандрусак, Олесь

Бурак, Теодор Ціх, Альбіна Луцишин, Є. і І. Закаляки, Ліда і Володимир Величковські; **15.00 дол.** — Володимир і Марія Левицькі; **по 10.00 дол.** — Теодор Цар, Осип Голинський, Володимир Васічко, Василь Пелехатий, К. і І. Іванчуки, Л. і М. Дзімани, Ірена й Олександр Білевичі, А. і І., Марія й Йосиф Сороки, Михайло і Марія Тицькі, Ольга Калинич, Марія Бабанська, Леся Пех; **5.00 дол.** — Люба Турчак. Родині висловлюємо щирі співчуття. **Разом 746.00 доларів.**
28-ий Відділ в Ньюарку.

In memory of my son **John Iwanyczko**, I am donating **\$10.00** to the Chornobyl Fund.

Olha Iwanyczko.

ЖЕРТВОДАВЦІ

35-ий Відділ СУА в Озон Парку, Н.Й.	300.00 дол.
Барбара і Іван Половчаки, Гарфілд, Н.-Дж.	50.00 "
Еллен Марченко, Рівер Едж, Н.-Дж.	25.00 "

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять **бл. п. Ольги М. Ковальчук** членки 17-го Відділу СУА ім. О. Теліги, Маямі, на Фонд Суспільної Опіки СУА складають: **100.00 дол.** — Українське село; **50.00 дол.** — 17-ий Відділ СУА ім. О. Теліги, Маямі, Фл.; **30.00 дол.** — Р. і Х. Лозори; **по 20.00 дол.** — М. Тершаковець, І. Ракуш, Є. Лужняк, Ф. і Т. Гурини, В. Гарасим, Д. і Є. Жарські; **15.00 дол.** — П. Матичак; **по 10.00 дол.** — М. Венгльовська, Л. Возняк, А. Кроп, М. Бергман, Ю. Добуш, А. Криса, С. Серна; **по 5.00 дол.** — О. Макей, О. Лісович, А. Ждан. **Разом 400.00 дол.**

У пам'ять моєї дорогої дружини **бл. п. Поліни** складаю **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА — "Допомога сиротам в Україні".
Іван Зінченко, Брансвік, Ог.

З волі Всевишнього 8 вересня відійшов у вічність наш незабутній чоловік, батько і дідо **св. п. Ігор Чмола**. Вшановуючи його пам'ять, рідні і приятелі зложили датки на Фонд Суспільної Опіки СУА — "Допомога сиротам в Україні": **по 50.00 дол.** — Оля Чмола, Анна Поліщук; **35.00 дол.** — Гандзя Підгайна (Торонто); **20.00 дол.** — Фалина Войтович, Сиракузи. **Разом 155.00 дол.**

На заклик пресової референтки СУА **Ярослави П. Рубель** в щоденнику "Свобода" з 10/28,1977 р. на Фонд Суспільної Опіки СУА — "Допомога сиротам в Україні" зложили: **250.00 дол.** — Надія й Ярослав Пастушенки; **по 100.00 дол.** д-р Клеменс і Ольга С. Рогозинські, Борис Галаган, Дарія Ломницька, Іван Підгірний, Товариство Українсько-Американських Сеньйорів; **по 50.00 дол.** — В. Лівчак, Ярослава П. Рубель; **25.00 дол.** — Ірена і Лев Вербицькі; **10.00 дол.** — Марія Логуш. **Разом 885.00 дол.**

ЖЕРТВОДАВЦІ

Н.Н., Нью-Йорк, через 83-й Відділ СУА "Допомога Україні"	5,000.00 дол.
73-ий Відділ СУА в Мілфорд, КТ. — "Допомога сиротам в Україні"	300.00 дол.
73-ий Відділ СУА в Мілфорд, КТ. — "Допомога сиротам в Бразилії"	100.00 дол.
73-ий Відділ СУА в Мілфорд, КТ. — "Допомога сиротам в Югославії"	100.00 дол.

ДОПОМОГА БАБУСЯМ

У 30-ту річницю смерті дорогої бабусі **бл. п. Ольги Фацієвич**, колишньої членки 20-го Відділу СУА і голови "Книголюбів" при Окружній Управі СУА у Філадельфії, складаємо **300.00 дол.** — на Фонд Суспільної Опіки СУА — "Допомога Бабусям".
Христя і Богдан Сеники.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Ольги, Олени Боднар**, дружини покійного о. Романа Боднара, складаємо **25.00 дол.** — на Фонд Суспільної Опіки СУА — "Допомога Бабусям в Україні". Родині — наші співчуття.

Ірена і Марта Копач.

У пам'ять **бл. п. Ольги Савчинської**, мами нашої братової Дарії Висоцької в Чикаго з глибоким співчуттям складаємо через 47-ий Відділ СУА **25.00 дол.** — на Фонд Суспільної Опіки СУА — "Допомога Бабусям".

Марія й Іван Крамарчуки, Рочестер, Н.Й.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Катерина і Володимир Валчуки, Кергонксон, Н.Й. **20.00 дол.**

ЩИРО ДЯКУЄМО

Лідія Черник,
референтка Суспільної
Опіки СУА.

Анна Рак,
скарбничка Суспільної
Опіки СУА.

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

ПОЖЕРТВИ ЗА ЛИСТОПАД

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять нашої членки **бл. п. Софії Хамуляк** складаємо **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Членки 51-го Відділу США.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефана Скипакевича**, чоловіка моєї товаришки, складаю **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині Славці і шановній родині висловлюю глибокі співчуття.

Любомира Мокій з родиною.

У світлу пам'ять **бл. п. Івана Ковальчука**, чоловіка членки 22-го Відділу США в Чикаго, складаємо **110.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині Анні і родині висловлюємо глибокі співчуття. **По 20.00 дол.** — 22-ий Відділ США, Басюк Ліна; **по 10.00 дол.** — Залуцька Софія, Крехтяк Ольга, Малецька Марія, Фаріон Ярослав, Шеремета Люба, Янчишин Галя; **по 5.00 дол.** — Мицик Ірена, Слободян Анна.

22-ий Відділ США в Чикаго.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Оксани Савків**, сестри нашої членки Валентини Патерин, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині покійної висловлюємо співчуття.

45-ий Відділ США, Воррен, Миш.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Леоніда Верімієнка**, батька нашої членки Марії Спірали, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя", а родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Членки 19-го Відділу США в Трентоні.

З РІЗНИХ НАГОД

Дякуючи за поздоровлення членкам Головної Управи, на засідання якої я не могла прийти, складаю **100.00 дол.**

на Запасний Фонд журналу "Наше Життя".

Іванна Рожанковська.

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМ. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

Складаю скромну пожертву в сумі **25.00 дол.** в пошану родички **св. п. Лідії Рубчак** на Фонд ім. Олени Лотоцької.

Лідія Рубчак-Одежинська.

1-ий Відділ США в Нью-Йорку складає **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

1-ий Відділ США, Н.Й.

ЗАПАСНИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Стефана Бойка**, чоловіка нашої членки Ірини Бойко, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині з родиною висловлюємо найщиріші співчуття.

Округа США Філядельфі.

У світлу пам'ять мого чоловіка **бл. п. Стефана Бойка** складаю **50.00 дол.** на передплату журналу "Нашого Життя" в Україні.

Ірина Семенюк-Бойко.

НАМ ПИШУТЬ...

Складаю **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Щастя Вам, Боже, у Вашій корисній праці для жіночого руху, а тим самим і для нашої Батьківщини.

Із правдивою пошаною **Слава Сторожук.**

Я отримала від нашої членки **Марії Андрусак 100.00 дол.** на Пресовий Фонд "Нашого Життя". Посилаю Вам разом з її словами: "Бодай трішки допоможе вилізти з довгу!" Думаю, що це гарний приклад. Бажаю добра!

З пошаною **Стефанія Оглоб'як**,
голова 76-го Відділу, Воррен, Міш.
Щиро дякуємо! **Редакція**

Закінчення із стор. 16.

духовно. Перебування їх у Західній Україні посприяло і оздоровленню і духовному збагаченню.

Скрізь діти чули українську мову, а не суржик, яким вони розмовляють внаслідок страшної русифікації України, побували у святих місцях нашого краю: Почаєві, Зарваниці, зустрілися з членами родини Кардинала Сліпого, що проживають у с. Заздрість недалеко с. Струсова, дізналися про видатних людей нашого краю, імена яких незаслужено приховувалися більшовиками, а тепер повернулися до нас із вимушеного забуття.

Серед заходів, що сприяли вихованню дітей в дусі національного відродження, були і зустрічі з колишніми учасниками боротьби УПА за волю й незалежність України. З уст Ольги Сліпої та інших жінок молодь почула багато цікавого про трагічну сторінку історії українського народу, і хто був її вірними синами і дочками!

Можливо, слова наших діточок до вас виглядають нескладними і наївними, але вони, повірте, щирі настільки, наскільки буває щирою і правдивою чиста дитяча душа.

Спасибі за те, що ми приїхали в "Зорепад". Мені сподобалась писанка, яку нас вчила писати пані Тамара. Мені сподобалось ходити в церкву, до якої ми ходили щонеділі.

Півень Вітя, 9 років.

Дякуємо вам за те, що ви запросили нас в цей чудовий табір "Зорепад". Мені тут дуже сподобалось. Сподобалось екскурсії до Почаївської Лаври, Зарваниці, в село Заздрість. Ще мені сподобались різні ігри, наприклад, "Веселий ярмарок", "Соколи". А також сподобались заняття писанкарства.

Корупська Наталія, 12 років.

Висловлюю вам найщирішу подяку за вашу турботу, доброту та за забезпечення відпочинку. Все тут було добре: чудові вихователі, ігри, екскурсії, розважальні заходи, гурток писанкарства. Найбільше сподобались мені екскурсії в Почаїв та Зарваницю, зворушлива зустріч з пані Ольгою Сліпою та з жінками-воями ОУН.

Хай вам щастить

Коваль Олександра, 10 років.

Фонди Суспільної опіки США:

UNWLA — Chernobyl Fund
108 Second Ave
New York, N.Y. 10003

UNWLA — Welfare Fund

Лідія Черник,
референтка Суспільної
опіки США

БОГДАН СТЕЛЬМАХ

ЩЕДРУВАННЯ

ЩЕДРІВКА ДЛЯ МІСЯЦІВ

Щедрували зірниченьки
(Щедрий вечір! Щедрий рік!),
Щоб зимових місяченьків
Та й ніхто не врік,

Бо зимові місяці
Усі троє — молодці:
День і ніч білють,
Снігом землю гріють.

Щедрували зірниченьки
(Щедрий вечір! Щедрий рік!),
Щоб весняних місяченьків
Та й ніхто не врік,

Бо весняні місяці
Усі троє — молодці:
Цвітом зацвітають,
Землю прикрашають.

Щедрували зірниченьки
(Щедрий вечір! Щедрий рік!),
Щоб літніх місяченьків
Та й ніхто не врік,

Бо ті літні місяці
Усі троє — молодці:
Пшеницями зріють,
Хлібом багатіють.

Щедрували зірниченьки
(Щедрий вечір! Щедрий рік!),
Щоб осінніх місяченьків
Та й ніхто не врік,

Бо осінні місяці
Усі троє — молодці:
Гомонять садами,
Повнять світ плодами.

(*"Писанка". Львів "Кам'яяр", 1993*)

Рис. Тетяна Гаєцька.
Drawing by Tetiana Gajecyky.

ГРИГІР ТЮТЮННИК

НАЩО ДУБАМ ЛИСТЯ ВЗИМКУ

Уже ліс і не жовтий. Уже він безлистий. Гуде потихеньку вгорі. Стоїть в тумані. Там, у верховітті, ходить зима, носить в синій пелені завірюху. Тільки дуби брунатні. Міцнолисті вони. Аж весною роздягнуться, хоч і не мерзнуть. Взимку всі дерева в лісі густимуть на стужі голим віттям. А дуби шумітимуть їм про весну.

Ось нащо дубам листя взимку.

ЗИМОВІ ГОРОБЦІ

Ріка заснула в берегах.
Село сотається димками.
Як чорні черги у снігах,
стоять похнюплені паркани.

А на малому деревці
з такою гілкою рогатою
лузають зиму горобці
і літо-літечко пригадують...

ПРОПАМ'ЯТНІ ДНІ

ДІДУСЬ І РОМЧИК

Ой, морозно! І глибокий
На дорозі сніг.
А до діда кароокий
Ромчик-внук прибіг.
По дорозі аж до хати
Черевиків слід.
Казку став оповідати
Про минуле дід.
Показав в книжках картини:
В Києві майдан,
Де читали: — Україна
Вільна, без кайдан!
Де почули всі у січні,
У бурхливий час:
— По неволі довговічній
Воля йде до нас! —
Прочитають на майдані,
Де Софії храм,
Що Держава знов постане
І цвістиме нам!
Попрощався Ромчик жваво,
До друзів побіг,
До науки, до забави,
Крізь глибокий сніг.
Голову схилив на руки,
Щось міркує дід...
Він благословляє внука
І майбутній рід.

ЛІНА КОСТЕНКО

ПРЯЛЯ

Сидить пряля та й пряде —
сніг іде — іде — іде —
нитка рветься де-не-де-
а вона пряде й пряде.
Вже напняла хуртовин
на шапки для верховин —
на сувої полотна —
на завіс для вікна,
на хустину й укривало —
мало — мало — мало — мало —
сніг іде — іде — іде —
а вона пряде й пряде...

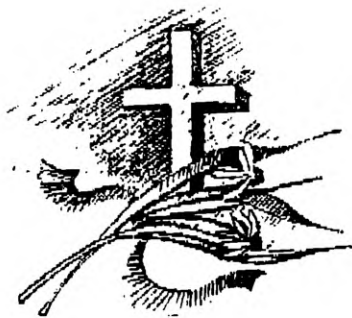
Собор Святої Софії в Києві.
St. Sofia Cathedral in Kyiv.

ОЛЕКСАНДР ОЛЕСЬ

МЕТЕЛИКИ

Погляньте, погляньте, яка благодать!
Дивіться: метелики з неба летять!
Квітки повмирили усюди надворі, —
Морозець малює на шибках узори...
Картинкою гарною стане віконце,
Як трошки поблискає золотом сонце.
Погляньте, погляньте, яка благодать:
Метелики з неба летять і летять.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

15 квітня 1997 року відійшла у вічність **бл. п. Мирослава Залуцька**, довголітня членка 78-го Відділу СУА ім. Олени Степанів у Вашингтоні. Народилася 21 квітня 1926 р. в родині Романа та Галини Петришаків у Борщеві на Поділлі. Батько був управителем станції, а пізніше його перевели до Коломиї, де й провела Мирослава свої юні роки. Вчилася в початковій школі ім. Княгині Ольги, а потім — в гімназії ім. Тараса Шевченка. Під час війни гостювала у родичів у Раві Руській, наступ більшовиків не дав можливості повернутися додому до Коломиї. Разом з родичами вирушила на захід, залишаючи рідні землі.

Опинившись по війні в Німеччині, Мирослава мріяла студіювати дантистику, але в той час не приймали чужинців, перевагу надавали німцям, особли-

во тим, хто повернувся з війни. Мирослава склала вступні іспити до Українського Вільного Університету в Мюнхені. Там познайомилася з Теодором Залуцьким, викладачем фармацевтичної хемії і незабаром одружилася. В 1947 р. в Мюнхені народився син Ігор, а восени 1949 р. молода родина емігрувала до США і поселилася в Чікаго. Там у 1954 р. народився другий син Мирон.

У 1955 р. родина переїхала до Вашингтону, де Т. Залуцький став професором при університеті Howard. Ми-

рослава працювала завідуючою лабораторії при Walter Reed Army Institute of Research, звідки вийшла на пенсію у 1988 р. Обидва сини вивчилися на лікарів-дантистів. Сповнилася мрія Мирослави — що не вдалося їй — вдалося синам. У Вашингтоні подружжя Залуцьких активно і віддано працювало в українській громаді. Мирослава включилася у працю 78-го Відділу СУА і неодноразово була обрана членкою управи. Залуцькі особливо відзначалися великою жертвенністю на різні цілі, а між ними і на потреби СУА. Вони утримували п'ятьох стипендіяток в Бразилії, були членами Українського Музею та ще й установили при ньому Тривалий Фонд ім. д-ра Теодора і Мирослави Залуцьких.

У 1993 р. родина переїхала до штату Коннектикат, але Мирослава залишилася нашою членкою і продовжувала присилати щедрі грошеві пожертви на потреби Відділу. Однак неблаганна смерть забрала її друга життя 30 липня 1996 р. Туга за чоловіком вплинула на здоров'я Мирослави і від важкої недуги вона померла через дев'ять місяців після нього. Похована на цвинтарі у Вашингтоні.

Цих кілька рядків подано частинно на підставі біографічних даних, якими Мирослава поділилася з Марійкою Ляняк, котра її доглядала в останні дні життя. Вічна їй пам'ять!

Христина Шипилява,
пресова референтка.

Цього року 17-му Відділові СУА у Маямі довелося прощати ще одну дорогу і заслужену членку **бл. п. Ольгу Мирославу Ковальчук**.

Бл. п. Ольга народилася в Глинянах у свідомій українській родині. Тут закінчила народню школу, ходила у Львові до гімназії сестер Василянок а закін-

чила матурою у Золочеві. У Глинянах включилася у працю СУ. У 1936 р., одружившись з інженером Михайлом Ковальчуком, вона переїхала до Львова, розпочала працю в СУ. Воєнні злигодні змусили їх залишити Львів і в серпні 1944 р. переїхати до Словаччини. Не обминула їх скитальська мандрівка, довелося пожити недовго у різних містах Австрії: у Штрасгофі, Фельдкірхен і Лендеку. 1949 р. вони переїжджають до Філадельфії. Покійна Оля поряд із вихованням дітей і заробітковою працею, включається у діяльність СУА. Стає членкою 43-го Відділу, є кілька літ головою Контрольної комісії, а відтак — головою Відділу. Організує прегарні літературні вечори: воєнної повісті "Батерія смерти" д-ра Володимира Галана і вечір у пошану Марії Головінської.

Була приятелькою Пласту, до якого належала під час своїх шкільних літ. І цю любов передала дітям — вислала їх на пластові табори.

У 1977 р. подружжя Ковальчуків переїхало до Маямі, Фл. Здоров'я Олі тоді вже занепадало, проте вона в цей час була активною членкою 17-го Відділу, а також довголітньою головою Контрольної комісії. Подружжя Ковальчуків щедро жертвувало на Стипендійну акцію СУА, зокрема на виховання богословів. Оля Ковальчук уважала це своїм обов'язком. Щедро жертвувала й на Український Музей у Нью-Йорку, Патріархальний Фонд, на допомогу Україні.

Втіхою Олі були її діти, які одержали вищу освіту, вона також раділа внукам і правнукам.

Похоронні відправи відбулися в українській католицькій церкві у Маямі. Заходом Товариства старших віком зорганізовано тризну, на якій ми попрощали нашу дорогу й незабутню посестру. Тіло покійної спочило у Філадельфії, в родинним гробівці. Вічна їй пам'ять.

Управа 17-го Відділу СУА,
в Маямі.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ
Лідія Бурачинська
Іванна Рожанковська
Марія Савчак

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк — 1-ша заступниця голови
Софія Геврик — 2-га заступниця голови для справ організаційних
Марта Богачевська-Хом'як — 3-тя заступниця голови для справ культури
Ірина Куровицька — 4-та заступниця голови для справ зв'язків
Варка Бачинська — протоколярна секретарка
Таїсса Турянська — скарбничка
Надія Цвях — фінансова секретарка
Ярослава Рубель — для справ преси
Оксана Фаріон — вільний член
Марія Пазуняк — вільний член

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник — суспільної опіки
Ірена С. Олексюк — виховна
Люба Біловощук — стипендій
Марта Ярошевич — екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька — Дітройт
Марія Раковська — Філадельфія
Олександра Кіршак — Нью-Йорк
Марта Стасюк — Північний Нью-Йорк
Марія Полянська — Нью Джерзі
Іванна Шкарупа — Огайо
Марта Рудик — Нова Англія
Теодозія Кушнір — Центральний Нью-Йорк
Марія Одежинська — зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич — голова
Рома Шуган — член
Іванна Ганкевич — член
Лідія Колодчин — заступниця
Надія Савчук — заступниця

Ольга Рибаків — парламентаристка

Ірена Чабан — головний редактор "Нашого Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англійської частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska
Iwanna Rozankowskyj
Maria Savchak

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak — 1st Vice President
Sophia Hewryk — 2nd VP — Membership
Martha Bohachevsky Chomiak — 3rd VP — Culture
Iryna Kurowyckyj — 4th VP — Public Relations
Barbara Bachynsky — Recording Secretary
Taissa Turiansky — Treasurer
Nadia Cwiach — Financial Secretary
Jaroslawa Rubel — Press
Oxana Farion — Member-at-Large
Maria Pazuniak — Member-at-Large

CHAIRS

Lidia Czernyk — Social Welfare
Irena S. Oleksiuk — Education
Luba Bilowchtchuk — Scholarship/Children Student Sponsorship Program
Marta Jarosewicz — Ecology

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky — Detroit
Maria Rakowsky — Philadelphia
Alexandra Kirshak — New York City
Martha Stasiuk — New York - North
Maria Polanskyj — New Jersey
Iwanna Shkarupa — Ohio
Marta Rudyk — New England
Theodosia Kushnir — New York — Central
Maria Odezhynska — Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych — Chair
Roma Shuhan — Member
Iwanna Hankewycz — Member
Lidia Kolodchin — Alt Member
Nadia Sawczuk — Alt Member

Olha Rybakiw — Parliamentarian

Ірена Чабан — Editor-in-Chief "Our Life"
Тамара Стадниченко — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:
Електронна пошта/e-mail: unwla@worldnet.att.net

108 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 533-4646 Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.
Адміністратор-бухгалтер "Нашого Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

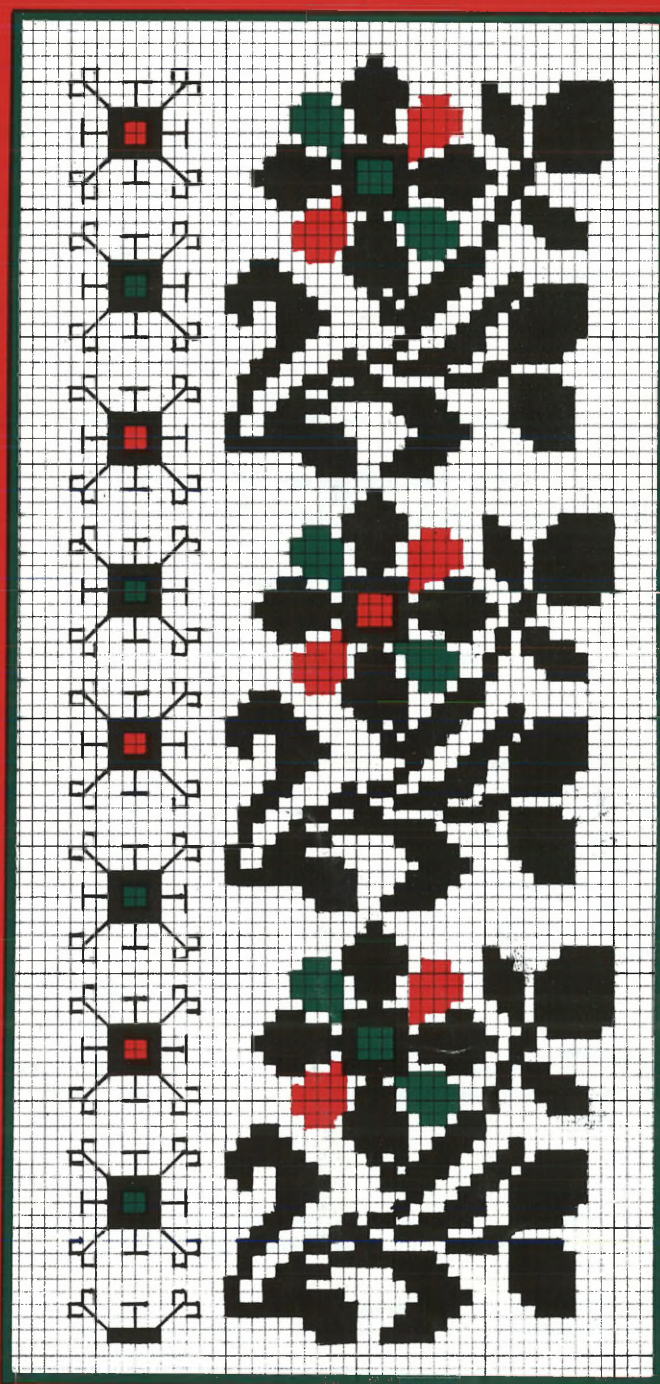
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

Periodicals Postage Paid at New York, N.Y. and at
additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

Взори Західньої України, 1894 р. Вишивати нитками ДМС чорними, червоними ч. 666 і зеленими ч. 904. Із збірки Євгенії Бачинської-Федусевич.
Patterns from Western Ukraine, 1894. DMC black, red (666) and green (904). From the collection of Evhenia Bachynska-Fedusevych.